

LIETUVISKAS SAVAITRAŠTIS
Išleina kiekvieną ketvirtadienį Clevelande
Leidžia
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio
Redaktorius
Vincas Rastenis
Kaina metams, užsimokant iš anksto:
Jungtinėse Valstybėse \$3.00
Kanadoje .. \$4.00 Kitur .. \$4.50
Užsakyti galima kiekvienu metu, nereikia
taukti metų, pusmečio ar mėnesio pradžios.

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

LITHUANIAN WEEKLY
Published every Thursday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio
Editor
Vincas Rastenis
Subscription per year in advance
In the United States \$3.00
In Canada .. \$4.00 Elsewhere .. \$4.50
Entered at Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

No. 20

Ats. Nr. kaina 6 c.

May 18, 1950 CLEVELAND, OHIO

1950 m. gegužės 18 d.

Tel.: EN 1-4486

(35-ti metai • 35th year)

MŪSŲ VISUOMENĖJE

Rašytojų nutarimai

Po Bostone įvykusio rašytojų suvažiavimo nebeturime jau nei Amerikos Lietuvių nei Trentinių Rašytojų Draugijų, o turime tik Lietuvių Rašytojų Draugiją, kurios nariais gali būti (ir yra) lietuviai rašytojai, gyveną bet kuriame pasaulio krašte. Narių draugija tuo tarpu turi apie 90.

Kultūros Fondo klausimu rašytojai šį kartą nedaug tenatūrė: Clevelandui ir Bostonui siūloma sudaryti KF apygardas ir tuo būdu plėsti pradėtą veikimą. Tačiau dėl Kultūros Fondo centro nei nutarimo, nei paraginimo, nei pasiūlymo nematyti. O tas centras lyg ir yra ir tuo pačiu metu jo lyg ir nėra...

Literatūros premijų suvažiavimas taip pat įsteigė. Žinoma, tuo tarpu dar labai abejotina įsteigė, nes nežinomas nei tikras tos premijos dydis (pagelaujama bent 500 dolerių), nei iš kur bus sudaryti pinigai tai premijai.

Nutarta išleisti ir draugijos organą — literatūros žurnalą, kuris pasirodytų bent kas trys mėnesiai.

Valdybai pavesta išleisti instukcijas, kaip steigti draugijos skyrius — rašytojų klubus atskirose vietovėse.

Šių nutarimų, kurie tuo tarpu dar yra platoniskų pageidavimų laipsnyje, įvykdymas pareis nuo naujosios valdybos energingumo, kurią sudaro J. Aistis, J. Tysliava, St. Santvaras, B. Brazdžionis, F. Kirša.

SLA valdyba pasilieka

SLA vadovybės rinkimų komisija, sukaučius paduotus balsus, praneša, kad visa senoji vadovybė vėl yra išrinkta ateinančioms dvejim metams. Ligšiolinės vadovybės nariai visi gavo ne mažiau kaip po pusę, kai kurie net iki trijų ketvirtadalių paduotų balsų.

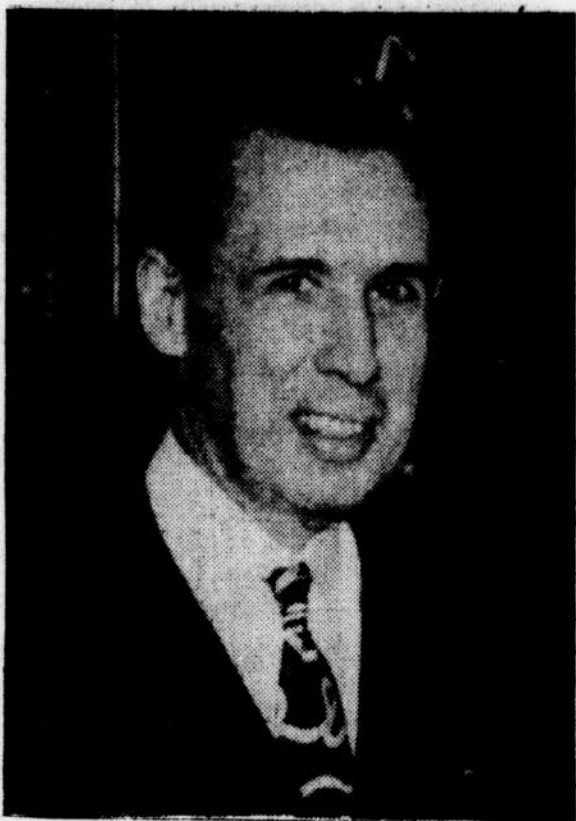
Iš balsavusiųjų tarpo didžiausias susidomėjimas buvo parodytas išdininko viečiai. Čia už abu kandidatus paduota 3,382 balsai: už K. P. Gugį 2,074 ir už A. S. Trečioką 1,208 (61 ir 39%). A. S. Trečiokas, surinkęs beveik 40% balsų, gavo daugiausiai balsų iš visų kitų "naujųjų" kandidatų. Kadangi jis, be rodo, pirmą kartą kandidatuoją į SLA pareigūnus, tai ši pradžia neblogo ir yra paskatinimas po poros metų dar kartą pabandyti.

Antroji eilė balsuotojų dėmesio atžvilgiu buvo pirmininko vieta. Už kandidatus į pirmininko vietą balsavo 3,332 nariai. Kandidatai buvo trys. Dabartinis pirmininkas W. F. Laukaitis surinko 1,783 balsus (per 53%), kiti du abu drauge sudėjus kiek mažiau: F. J. Bagočius 842 (25%) ir K. J. Kalinauskas 707 (21%).

Toliau daugiausia balsu paduota už kandidatus į gydytojo vietą — 3319: už S. Biežį 2,244 ir už A. Šliupaitę 1,075 (apie 71 ir 29%). Beveik tiek pat dalyvavo ir sekretoriaus rinkime — 3,313. Už senąjį sekretorių M. J. Viniką paduota 2,535 balsai ir už V. Tysliavienę 778 (apie 76 ir 24%).

Metams prabėgus

Pasikalbėjimas su ALT Sąjungos pirmininku
adv. Antanu Oliu

Gegužės 22 dieną sueina vieneri metai, kai Amerikos lietuvių tautinės sąjungos seime, New Yorke, buvo įsteigta Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. Metinių sukaktuvių proga Jūsų korespondentas aplankė Sąjungos pirmininką adv. Antaną Olį Chicagoje:

— Kaip atrodo Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos metinės veiklos balansas?

— Kai praėjusių metų gegužės 22 d. ALT Sąjunga pradėjo formalų gyvenimą, ji jau turėjo savo nemažą dvasinį kapitalą. Kelios anksčiau atskirai veikusios organizacijos — Lietuvai Vaduoti Sąjunga, Tautininkų Centras ir Amerikos Lietuvių Misija — per eilę metų sugebėjo atlikti nemažai darbų, labai naudingų Amerikos lietuvių tautininkams interesams. Visus tuos dvasinius kapitalus sujungus į vieną centralizuotą organizaciją, susidarė tvirtas branduolys dar didesniems darbams vykdyti.

Įveikus visus persitvarkymo sunkumus, apmetus pirmąsias skryčių tinklą, ALT Sąjunga per vienerius metus darė ir padarė tai, kas esamomis sąlygomis buvo galima. Amerikos Lietuvių Tarybai atliekant formalų Lietuvos laisvinimo darbą, Sąjunga kaupė ir skyrė savo jėgas pla-

tesnei kultūrinei veiklai. Pagal iš anksto nustatytą planą ji vykdė programą tautinės kultūros srityje. Buvo atlikta visa eilė uždavinių, pradedant paprasčiausiais viešais pobūviais ir baigiant darbais, paskleidusiais lietuvių kultūros garšą miestuose, lietuvių kolonijose ir net visoje Amerikoje.

— Idomu, kokios įtakos yra padarę lietuvių naujakuriai Sąjungos veiklai?

— Manau, kad visiems aišku, jog naujakurių Amerikoje atsiradimas padarė labai didelės ir teigiamos įtakos visai Amerikos

lietuvių kultūrinei veiklai. Kas tą veiklą pažino ir joje dalyvavo anksčiau, tas gali rasti didelį skirtumą tarp to, kas buvo ir kas dabar yra. Naujakurių įtaikoje visos lietuvių kultūrinės darbas įgavo naujos dvasios ir naujo stiliaus. Jis pasidarė pilnesnis, įvairesnis ir kartu dinamiškesnis. Aš neįsivaizduoju, kaip atrodytų šiandien lietuvių bėbė veikla Amerikoje, jei čia nebūtų naujakurių. Ir ypatingai malonu pabrėžti, kad ALTS yra viena iš tų organizacijų, kuri gali didžiuotis naujakurių parama, pritarimu ir gausiu dalyvavimu. Mes turime skyrių, kuriuose pusė yra naujakuriai. ALT Sąjungai jie atnešė brangios gyvybės.

— Kaip vyksta bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis?

— Jokio "karo" mes niekam neskelbiame... Padorų ir kultūringą rungtyniavimą mes laikome sveikintinu dalyku visuomeninėje veikloje. ALTS, dalyvaujama Amerikos Lietuvių Taryboje, stengiasi visur būti solidari, skaitosi su daugumos nuomone ir niekur neatšako nuo darbo. Tokio pat nusiteikimo mes norime ir iš kitų.

— Kokie yra Sąjungos artimiausio darbo planai?

— Sąjunga yra taip susitvarkiusi, kad kiekvienas jos skyrius turi iš anksto nustatytą kultūrinės veiklos kalendorių ir jį vykdo. O Centro vadovybės artimiausieji uždaviniai yra: išplėsti skryčių tinklą, įvykdyti būti sukurto tik ilgą kantrumą, energiją ir pasiaukojimą. Aš esu pilnai patenkintas tuo, ką ALTS padarė per vienerius metus. Beveik visi skyriai tinkamai atliko savo uždavinius.

— Tuo baigė ALT Pirmininkas adv. A. Olys pasikalbėjimą svarbesnėmis Sąjungą liečiančiomis temomis.

TRUMPAI KALBANT

□ Šveicarijos laikraščiai nurodo, kad Europoje yra apie 3 milijonus darbo neturinčių gyventojų. Reikėtų surasti galimybes emigruoti 1,5 mil. italų, 1,3 mil. vokiečių, 50,000 olandų ir kt.

□ Prahoje, Čekoslovakijoje, pėsčias sovietų okupuotų kraštų karo ministeriai. Pirmininkavo marš. Bulganinas, politbiuro narys. Pasitarimų turinys dar nežinomas.

□ Vatikano šaltiniai skelbia, kad dabartinis Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministeris Višinskis yra katalikų bažnyčios sunaikinimo plano autorius.

□ Po Valst. Sekretoriaus Ache-sono pranešimo, kad JAV teiks karinę pagalbą Indokinijai, Valstybės Departamentas pranešė, kad yra numatyta ekonominės pagalbos programa Indonezijai, Burmai, Tailandui ir Malajams, kuriai vykdyti esą numatoma skirti 64 milijonai dolerių.

□ Vokiečių valdžios atstovai priekaištuoja sąjungininkams, kad jie blogai vykdė Vokietijos apvalymą nuo nacių. Esą, paliešti daugiausia tik mažieji vokiečiai, bet ne viršūnės.

□ Graikija ir Jugoslavija pranešė, kad jos susitarė atnaujinti normalius diplomatinius santykius.

□ Vandensbombos gamybos šiuo metu esą "kažkur tarp tikrumo ir galimumo".

□ Jungtinių Valstybių Atstovų Rūmai nutarė dar pridėti apsigynimo fondui 328 milijonus ir 125 tūkstančius dolerių. Atrodo, kad tos išlaidos skiriamos vandeninės bombos gamybos reikalams.

□ Praėjusią savaitę iš Vakarų Vokietijos komunistų partijos buvo išmestas antrasis partijos sekretorius ir Bonnos parlamento narys Kurt Mueller. Pa-

Turkijoje laimėjo opozicija

Turkijoje šiomis dienomis įvyko rinkimai. Nuo pirmojo pasaulinio karo iki šiol valdžioje buvusi prezidento Kemal Pašos - Ataturko įsteigtoji partija, kuriai dabar vadovauja dabartinis prezidentas İsmet İnönü, šiuose rinkimuose smarkiai pralaimėjo: jis gavo vos apie trečdabio vietų naujausioje parlamente. Dabartinis prezidentas yra pareiškęs, kad jis nesutiks būti renkamas prezidentu, jeigu jo partija nebeturėtų daugumos.

Rinkimus laimėjusioji opozicija tačiau pripažįsta, kad administracija, kuriai buvo dažnai prikiama diktatūriniai palinkimai, rinkimus tvarkė visai lojali ir nešališkai. Visi taip pat pripažįsta valdžioje buvusios partijos didelius nuopelnus kraštui, bet vis dėlto panorėjo atmainos. Atrodo, kad ligi šiol 30 su viršum metų valdžiusieji Turkiją yra pasirengę užleisti vietą kitiems be pykčio ir yra paręžę pasilikti lojalioj opozicijoj.

Stalino "malonė"...

Kai Maskva paskelbė, kad ji jau baigusi grąžinti vokiečius belaisvius, Vokietijoje kilo didžiausias nusiminimas ir pasipiktinimas. Mat, vokiečiai dar pasigenda apie 1 milijono ir 200 tūkstančių, kurie buvo rusų palikti ir dingę be jokios žinios...

Stalinas, bandydamas sušvelninti tą blogą įspūdį dėl numatytą ar gal dar ir tebeaiškomą amžinojo vergijoje belaisvių, paskelbė "didele malone". Esą, sovietai sumažinsią savo reikalavimus dėl karo nuostolių atlyginimo ir likusią dalį išdėstysią bent penkiojais metų...

Bet paaiškėjo, kad šita "malonė" yra tokia pat apgaulė, kaip ir su belaisviais. Karui pasibaigus sovietai reikalavo 10 bilijonų dolerių karo nuostolių atlyginimo. Bet ligi šiol jie jau pasiėmė 18 bilijonų, daugiausiai iš Rytų Vokietijos.

Trumano kelionė

Prezidentas Trumanas pervažiojo šešiolika šio krašto valstybių, pasakė apie 50 kalbų, kurių svarbiausioji buvo Chicagoje. Čia jis išskėlė savo programos gerąsias puses ir klausė — kas gali ką nors geresnio pasiūlyti.

Senatorius Taftas per radiją smarkiai kritikavo Trumano programą. Apie jo priekaištus plačiau parašysime kitame DIRVOS numeryje.

AMERIKIEČIUS VARO IŠ PRAHOS

Čekoslovakijos užsienio reikalų ministerija pareikalavo, kad Amerikos ambasada sumažintų savo tarnautojų skaičių, nes dabar jie esą naudojami šnipinėjimo reikalams. Pareikalauta, kad iki pereinamojo laikotarpio išvyktų 40 tarnautojų. Ambasados personalas tuo būdu sumažinamas dviem trečdaliais. Lieka tik 20. Amerikos ambasada Prahoje dabar liks mažiausia iš visų didžiųjų valstybių ambasadų. Ligi šiol ji buvo didžiausia.

Ir vietiniai gyventojai, tarnavę Amerikos ambasadoje, bėga iš tos tarnybos, po to, kai du ambasados tarnautojai buvo komunistų nuteisti 15 ir 18 metų kalėti. Susidaro padėtis, kad ambasada sunkiai begali atlikti savo uždavinius. Spėjama, kad Amerika gali pasiryžti nutraukti diplomatinis santykius ir su Čekoslovakija, kaip ir su Bulgarija. Taip pat manoma, kad bus pareikalauta atitinkamai sumažinti ir Čekoslovakijos diplomatinį personalą Amerikoje.

SPAUSDINAMAS Lietuvių Archyvas

Įvairiuose kraštuose gyvenantiems lietuviams pranešama, kad vėl tęsiasi LIETUVIŲ ARCHYVO spausdinimas.

LIETUVIŲ ARCHYVĄ įsteigė lietuviai laikraštinkai Lietuvoje 1941 metais. Jo Kaune ir Vilniuje pasirodžiusiose keturiuose tomuose buvo aprašyta pirmoji bolševikų okupacija. Penktajam tomui vokiečiai jau nebedavė leidimo.

Tremtyje spausdinti LIETUVIŲ ARCHYVĄ buvo neįmanoma.

Dabar LIETUVIŲ ARCHYVAS, Lietuvos Istorijos Metraštis, apimęs bolševizmo, nacionalsocializmo ir tremties metus, spausdinamas Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Bus paskelbta dar niekur nespausdintos dokumentinės medžiagos.

LIETUVIŲ ARCHYVAS tęsinas bus spausdinamas mano gyvenamojoje vietovėje einančiame lietuviškame laikraštyje DIRVOJE. Adresas yra toks:

LIETUVIŲ ARCHYVAS
6820 Superior Avenue,
Cleveland 3, Ohio, USA.

Kad įvairiuose kraštuose gyveną lietuviai galėtų pasirengti sekti LIETUVIŲ ARCHYVĄ, pranešu, jog su DIRVOS redakcija yra susitarta pradėti jį spausdinti nuo š. m. liepos mėn. 6 dienos, t. y., DIRVOS 27 numeryje.

Jonas Leonas,
LIETUVIŲ ARCHYVO
redaktorius

Cleveland,
1950 m. gegužės 13 d.

ŠIOJE ŠALYJE

KETURIOSE GELEZINKELIŲ bendrovėse sustreikavo traukinių pekūriai. Streikas palietė vidurinių ir vakarinių valstybių kai kurias geležinkelio linijas, paprastai pervežančias apie 40% viso krašto keleivių ir apie 24% prekių. Streikas neveda būti ilgas. Priežastis — nesutarimas dėl pekūrių skaičiaus žibalu kurenamuose garvežiuose (Dyzeliuose). Unija reikalauja, kad būtų du, o bendrovės tvirtina, kad ir vienas be pykčio ir yra paręžę pasilikti lojalioj opozicijoj.

Prieš spausdinant šias žinias, geležinkelio streikas pasibaigė. Unija atsakė nuo savo reikalavimo statyti į didžiuosius žibalus garvežius po antrą pekūrį, pasitenkindama tik geležinkelio administracijos pažadu, kad bus stropiau prižiūrimas sutarties vykdymas, kur kalbama apie "pekūrių prižiūrėtojus", kurie nebūna visą laiką garvežyje, bet tik užvara patikrinti, ar viskas tvarkoje, ir pataiso, kas reikia. Taip pat susitarta ir dėl atlyginimų pagerinimo, maždaug po \$1.00 dienai. Iš to aiškėja, kad streikas buvo visai nereikalingas, nes dėl to būtų galima ir be streiko susitarti. O nuostolių šis streikas pridarė tikrai didelių. Dėl to daug kur ir paštas vėlavo. Kai kurie laikraščiai nuėjo labai pavėluotai. Spėjame, kad ir perietos savaitės DIRVA į kai kurias vietas bus nuėjusi daug vėliau, nors buvo laiku išleista.

CHRYSLERIO streikui pasibaigus apskaičiuota, kad Chryslerio darbininkai per streiko laiką nutaisto 80 milijonų dolerių algų. Reikės ketverių metų laiko, ligi tas nuostolis išsilygins. Tuo pačiu Chryslerio bendrovė nustatė apie bilijoną dolerių, o žaliavų tiekėjai apie 275 milijonus. Palyginus tuos nuostolius su streiko laimėjimais, kurie gana menki (unijos reikalavimuos net ir nebuvo didelio skirtumo su bendrovės pasiūlymais), abejojama, ar unijos vadas Walter Reuther šiuo atveju nebus pertemps stogus. Spėjama, kad šiuo streiku jis norėjo lygiai pasižymėti, kaip J. L. Lewis ir Philip Murray, tai yra, pasirodyti irgi "kovojančiu vadu". Bet tas pasirodymas atrodė bene per brangiai kaštavęs...

CLEVELANDE ir Pittsburghe uždaromi Čekoslovakijos konsulatai. Tai yra Amerikos atsakymas į Prahos vyriausybės įsakymą išsikraustyti 40 Amerikos ambasados tarnautojų. Kadangi Prahoje Amerikos diplomatinis personalas sumažintas dviem trečdaliais, tai ir čia bus įsakytą panašiai sumažinti Čekoslovakijos diplomatinės atstovybės.

EUGEN DENNIS, Amerikos komunistų partijos generalinis (Perkelta į 2-ą pusl.)

Iškila i rytus

BOSTON — LAWRENCE — AMSTERDAM

4. Kai traukinys iš Bostono pajudėjo į Amsterdamą, N.Y., Bostono miestas degė įvairiaspalvėmis reklamomis. Raudonos ir mėlynos spalvos gundė šio didmiesčio "naktibaldas" gyventi, kol dar galima, jei turi sunkiai uždirbtą pinigą ir jį mėgsti išleisti. Jūrininkai, atplaukę iš visų pasaulio uostų, triukšmavo ne mažiau, kaip triukšmauja madridiečiai bulių imtynėse. Ak, juos reikia ir suprasti. Savaitės ir mėnesiai praeina plačiuose vandenyuose ir žmogus pasiilgsta žmogaus, atsiranda energijos perteklius.

Naktis buvo graži, nusagstyta žvaigždėmis. Gretimai sėdėję knarkė įklausę keleivis, kaip visas blogas orkestras. Net vagono palydovui pasidarė šio "orkestro" per daug ir jis ryžosi keleivį pajudinti, bet tai nieko negelbėjo. Šis kažin ką sumurmėjo apie laisvų kraštą ir vėl "orkestravo" toliau, net iki paties Amsterdamo.

Keliaudamas į Amsterdamą, maniau, kad jame būtinai turi gyventi nemaža olandų. Bet atkeliavęs įsitikinau, kad klydau. Šiame apie 25,000 gyventojų mieste nemažai prisiglaudę slavų vaikų. O Amsterdamo vardas greičiausiai parinktas atsitiktinai. Įdomu bus kada nors patirti, ar Berlyno miestuose, kurių Amerikoje yra keli, taip pat nėra vokiečių...

Amsterdamą gyvena apie du tūkstančius lietuvių, atseit, netoli 10% visų miesto gyventojų. Bet lietuvių, prisimušusių į vadovaujančias miesto vietas, nėra. Sutikau gatvėje budintį mielą lietuvių policininką, kuris mokė gyventojus teisingai važinėti ir vaikščioti gatvėmis. Jis greičiausiai ir bus aukščiausioji lietuvių valdžia šiame mieste. O gaila, kad taip yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kitų tautų vaikai dažnai atvejais pasirodė už mus apskresni ir sulipo į aukštesnes administracijos vietas.

Amsterdamą turėjau laimės kelias dienas įsikurti M. Zidonio šeimoje ir apie daug ką pasikalbėti. M. Zidonis, nepriklausomybės laikais organizavęs pradžios mokyklas, tremtyje vadovavęs visam lietuvių švietimui, dabar nuėjo duonos pelnytis audimo fabrike. Ir esama padėtini neįsiskundžia, nes gerai žino, kad iš to skundu niekas jokių rimtų išvadų nedaro.

Radau i svečius atvykusia ir

Židonų dukterį — G. I. Židonį, neseniai Paryžiuje gavusį doktoratą už savo studiją apie rašytoją Milašį. Ji ir dabar turi daug sumanymų, bet nežino, ar naujos gyvenimo sąlygos leis juos įgyvendinti. Gyvena Naujajame Amsterdamo, kur mano versit prancūzų kalbos pamokomis. Lankantis pas eilę senųjų Amsterdamo veikėjų lietuvių, teko nemažai gero išgirsti apie kun. Židanavičių, prieš penketą metų čia mirusį. Šis šviesaus atminimo kunigas, kaip man išsireiškė vienas jo gerbėjas, mirdamas nepalikė jokių žemiškų turtų, bet paliko tokį gerą vardą, kad ir šiandien dar daug kas kun. Židanavičiaus gailisi. Ir gailėsis po daugelio metų.

Amsterdamą lietuvių dirba daugiausia kilimų audimo fabrikuose. Tai savotiškas audėjų miestas. Uždirba vidutiniškai, pigiau moka už butus, pigiau perkasi ir kai kuriuos būtinus naudojimo reikmenis. Bet darbą gauti sunku, ir naujai atvykę tremtiniai dairosi, kur geriau įsikūrus kituose miestuose. O

TMD SUMANYMAI

Mūsų tautinio išsilaukimo klausimas gyvai svarstomas draugijų ir klubų susirinkimuose bei spaudoje. Deja, diskusijos ligi šiol tebuvo tikrai akademiškos. Todėl noriu trumpais bruožais pasisakyti, kaip samprotuoja Tėvynės Myletojų Draugija ir kokie jos planai šiai problemai išspręsti.

Esu jau iš dalies pasisakęs šiuo klausimu. Kai kurie iš mūsų visuomenės veikėjų, ypač iš naujųjų Amerikos lietuvių, buvo nepatenkinti stoka optimizmo mano pareiškimuose, ypač pasakyme, kad amerikiečių Lietuvos amžius trumpas, kad po 50 metų vargiai lietuvių kalba ir daina skambės Amerikoje.

Neseniai gerb. Henr. Kačinskis pasisakė realiai ir kritiškai. Kai kurie stebėjosi jo pesimizmu, o vis dėlto H. Kačinskis teisingai pasakė, kad taurių lietuvių, besiryztančių išlaikyti savąją kultūrą, ypač meninę, mažai yra Amerikoje.

Tėvynės Myletojų Draugija rūpinasi tais reikalais. Deja, nelengva ką nors rimta padaryti, kai nėra iš ko. Vis dėlto TMD ateinančiame seime, Baltimorėje, svarstys, kaip sustiprinti mūsų kultūrinį gyvenimą. TMD rengia kultūrinės veiklos

gaila, kad čia negali išsilaikyti naujakuriai, nes iš šalies žiūrint atrodo, kad šiai patriotiškai lietuvių kolonijai reikia jau ir naujų, gerų jėgų.

Prakalbų ir filmų vakarą Amsterdamą rengė Balso skyrus. Susirinko pilna lietuvių svetainės salė nuosirdžių ir gerų lietuvių. Visi jie domėjosi, kaip dabar einas lietuviams, visi gyveno Lietuvos tragedijos skausmais. Kai pasibaigė parengimas, aš teiravaus, ar šioje kolonijoje yra ir bimbinkų, tai visi ėmė dairytis ir tokių ieškoti. Pagaliau man atsakė, kad gal vienas kitas ir yra, bet jie čia nieku nepasireiškia ir gerų lietuvių neįvykdo.

Amsterdamą sutikau ir visą eilę gerų veikėjų — A. Lukšį, P. Lalą ir kt. Amsterdamą gyvena ir a. a. Vanagaicius, tikiškai J. Olšauskas, kuris vargonininkauja vietos lietuvių parapijoje ir veda lietuvišką radijo pusvalandį. Turi suorganizuotą gražų chorą, kurio jau pusę dalyvių naujakuriai. (Pabaiga)

atgaivinimo planą Seimui pateikti, kad jis jį patvirtintų vykdyti.

Bus siūloma: 1) kurti KULTURINĮ FONDA; 2) steigti KULTŪROS KOLEGIJĄ, kuri sudarytų parinktieji menininkai, rašytojai, akademikai ir visuomenės veikėjai, jų uždavinys būtų planuoti kultūrinę veiklą; 3) TMD Centro Komitetą sudaryti iš rinktinių kultūrininkų, veiklių žmonių.

Tiem pasiūlymams daryti esu padaręs tas, kurį kuriu mūsų žymi visuomenės veikėjų kultūrininkų, kurie entuziaistiškai tam pritarė ir ragino imtis žygio tam įgyvendinti.

Paminėsiu čia keletą, su kuriais teko tuo reikalu kalbėtis: prof. V. Biržiška, dr. Želvis, adv. Rastenis, Baltimorėje, J. Kasmauskas, Bostone, dr. Gimbutienė (Alseikaitė), dr. inž. Gimbutas, inž. J. Vasyis, inž. J. Guntulis, Z. Strazdas, kap. Neortas, V. Balčiūnas, muz. Dvarionaitė-Miniukienė, Henr. Kačinskis, A. Gustaitis, Vytautas Alseika, dr. Jonas Balys ir kt. Visi buvo panašios nuomonės. Ir prof. Pakšto Amerikos Lietuvių Kongrese pareiškė, minėtas sutampa su šiuo sumanymu.

Tad, vertindamas mūsų akademikų, rašytojų ir menininkų nuomones, numaciau TMD Seimui minėtą veiklos pertvarkymo planą. Jei TMD Seimas jį priims, neabejoju, kad už metų kitų mes susilauksime lietuvių kalbos vakarinių mokyklėlių (kursų) jaunimui mokytis, sutelksime dabar veikiančius chorų, dramų ratelius, tautinių šokių grupes ir tt.

Tikiu, kad bus galima sudaryti didelę lietuvišką kultūrinio darbo TALKĄ Amerikoje, kuri pajėgūs sustiprinti "amerikonišką Lietuvą". Reikia tik, kad mūsų kultūrininkai, ilgam neatidėliodami, ateitų į TMD ir ryžtųsi padėti tą talką įvykdyti.

Walter M. Chase
TMD Pirmininkas

ŠIOJE ŠALYJE

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

sektorius šiom dienomis pasodintas į kalėjimą. Jis turi atlikti vienerių metų bausmę, teis- mo jam paskirtą už atsisakymą liudyti Kongresui dar 1946 metais. Po to jis dar kitose bylose yra nuteistas, tačiau tie sprendimai dar nėra įsiteisėję.

DARBO JĖGOS pareikalavimas paskutiniu laiku žymiai didėja, nors yra vietų bei atskirų įmonių, kur juntamas sezoninis sumažėjimas. Per pirmus 3 mėn. darbo padaugėjo trijuose ketvirtyse darbo vietovių ir dviejuose trečdaliuose tokių vietovių, kur darbo stoka labiausiai juntama. Spėjama, kad šiais metais dirbančiųjų skaičius Amerikoje pasieks 60 milijonų. Bet tai dar nereiškia, kad neliks darbi- nes darbo ieškančiųjų skaičius irgi nuolat didėja. Šiuo metu didžiausias nedirbančiųjų nuosimtis yra 7.

SVARBUS SPRENDIMAS

Amerikos Aukščiausioji Teisma nusprendė, kad Taft-Hartley įstatymo nuostatas, kuriuo reikalaujama, kad unijų pareigūnai privalo prisiekti, jog nėra komunistai, yra nepriešingas konstitucijai.

Komunistam buvo labai svarbu sugriauti šį nuostatą, kadangi jis jiems užkerta ar bent varžo galimybę užimti vietas unijų vadovybėse. Jie norėjo įrodyti, kad tokios priesaikos reikalavimas yra priešingas konstitucijos garantijai, užtikrinančiai įsitikinimų laisvę. Tačiau teismas pripažino, kad reikalavimas pasisakyti, esi ar esi toks, kuris kaip tik siekia sugriauti šią pa- čią laisvę, nėra joks įsitikinimų laisvės varžymas.

WATERBURY, CT.

IS LITUANISTIKOS KURSŲ GYVENIMO

Lituanistikos kursai gegužės pirmąjį sekmadienį surengė vakarą — Motinos Dienos minėjimą. Buvo proga pritaikyta kalba, vaidinimas, deklamacijos su šokiais ir galop choras padainavo kelias dainas.

Patys kursai augs. Mokinių skaičius didėja, padaugėjo ir mokytojų. Vasaros atostogų žadama turėti porą savaitių, šiaip žadama dirbti ir vasarą, kai kitos mokyklos neveikia. Parapijos vargonininkas muz. A. Alek- sis iš šių kursų mokinių sutvė- rė atskirą bažnyčios chorą, kuris kasdien gieda gegužinėse pamal- dose.

RENGIAMA PADĖKOS DIENA

Tremtinių D-jos birželio 25 d. rengia tremtinių padėkos iškil- mes. Bus iškilmingos pamaldos, iškilmingas aktas ir vakarienė. Tuo reikalu rūpinasi speciali ko- misija, Netrukus pasieks visos iškilnių smulkmenos.

JUDINA BENDRUOMENES IDEJĄ

Tremtinių D-jos valdyba nori užmegzti ryšį su tos draugijos skyriais Naujojoje Anglijoje, su- kviesti atstovus pasitarti cen- tralizacijos reikalu ir išdisku- tuoti Amerikos lietuvių bendro- menės sudarymo reikalą. Čia manoma, kad Bendruomenės su- darytina ir norima pradėti rei- kalą judinti vietoje.

Geriausias

LIETUVIŲ

Paveiksluotas

Už \$1.00 lankys Tamstas kožna mėnesi per 1 metą.

332 N. 6th Street

Žurnalas

NAUJENOS

32-jų puslapių

Už \$1.00 lankys Tamstas kožna mėnesi per 1 metą.

Philadelphia 6, Pa.

Detroit, Mich., Naujienos

DAMBRAUSKAITĖS - BARANAUSKO KONCERTUI PRAEJUS

Gegužės 7 d. čia Antaninos Dambrauskaitės ir Stasio Baranausko koncertas praėjo puikiai, palikdamas gražiausius prisiminimus. Tiek solistai, tiek ir jų akompaniatorius Aleksas Kučionas mums parodė, kad ir lie- tuviai yra pasiekę meno aukš- tumus. Jie mus sužavėjo, pakė- lė į aukštesnę, garbingesnę išei- vio savių jautą.

Jie dainavo taip gražiai, kad tam įvertinti reiktų gero meno žinovo. Mes tik galime pažymė- ti, kad jiems dainuojant mus perėmė jaudinas šurpas ir va- landos virto minutėmis. Solis- tams buvo sukeltos gausios ova- cijos ir jie buvo iškviešti dainuo- ti ir programoj neįrašytų dai- nų priedo.

Jų duetas iš Puccini operos "Madame Butterfly" mus panė- rė džiaugsme ir visa aplinkuma buvo pamiršta, o solistams tik plota plota...

Atsilankiusieji svetimtaučiai, kaip International Instituto me-

no ir koncertų direktorė Lolla de Grill, Michigan Commission of Displaced Persons sekretorė Flo- rence Carsidy, viena Michigan operos solistė ir daug kitų, labai susižavėjo, kalbėjo apie solistus ir mums dėkojo už kvietimą, ku- ris davė jiems progos geriau pa- žinti mūsų tautą ir jos gabumą. Jie lygino mūsų Dambrauskaitę su Metropolitan žvaigždėmis, sakydami, kad gal Dambrauskai- tė ne vieną jų bus ir pralenkusi. Tokie svetimtaučiai pareiškimai mus džiugino ir net jaudino.

Iš žymesnių svečių koncerte buvo mūsų tautietis teisėjas J. P. Uvickas su žmona, kurie vos buvo grįžę iš Floridos, o prof. Padalskis buvo atsivedęs keletą svečių, jų tarpe Detroito uni- versiteto profesorius, kuris po koncerto dalyvavo St. Baranaus- ko vardinį paminėjime ir gra- žiai kalbėjo apie mūsų solistus. Jis pats yra muzikas, nors toj sritį ir nespecializuoja.

Žmonių gal buvo truputį ma- žoka, bet tam buvo ir rimtų prie-

žasčių. Viena ir pati rimčiausia tai, kad tą pačią dieną ir net va- landą buvo kun. I. Boreišio 30 metų kunigavimo sukaktuvės. Antra, Detroito jau penki mė- nesiai buvo streikai. Visa turint galvoje, koncerto rengėjai ir, tikiu, solistai liko patenkinti.

S. BARANAUSKO VARDINĖS

Po koncerto būrys lietuvių su- sirinko mano namuose ir links- mai paminėjo St. Baranausko vardines. Čia teisėjas Uvickas pakėlė tostą, sveikindamas so- lenizantą, ir visi kiti linkėjo jam laimės. Dalyvavusieji var- dinėse (apie 30 žmonių) liko ma- loniai nuteikti pačių artistų švel- numo ir draugiškumo.

WINDSORO LIETUVIAI SUSIORGANIZAVO

Čia tik per upę nuo Detroito, Windsor, Kanados mieste, yra kelios dešimtys lietuvių, buvu- sių tremtinių. Ligi šiol jie ne- turėjo jokios organizacijos, bet balandžio mėn. susiorganizavo ir jau spėjo gegužės 8 d. pami- nėti Motinos Dieną. Jie rengiasi minėti ir birželio 14 d. pirmą lie- tuvių trėmimą į Sibirą. Tik jiem trūksta ir kalbėtojų ir meno jėgų, bet tikisi pasinaudoti mū- sų pusėje esamomis. Tikiu, kad detroitiečiai visuomet sutiks pa- slaugiai padėti broliams už upės.

TAUTINĖS SAJUNGOS 3-ČIOS APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

Kaip jau skaitėte DIRVOJE, šį šeštadienį vyksta ALTS 3-os apygardos suvažiavimas. Suva- žiavimo posėdis prasidės 3 val. po pietų mūsų namuose. Vakare 8 val. ruošiamas svečių pagerbi- mo vakarienė. Visus ALTS na- rius ir jau prijauniančius kvie- čiame į suvažiavimo posėdžius. I vakarienę kviečiame ir kitų visuomeninių srovių lietuvius. Dar galima vakarienei įsiregis- truoti ir penktadienį, gegužės 19 d.

Atvažiuojantieji iš kitur pra- šomi susisiekti su mūsų residen- cija 2207 Oakman Blvd., tel. WE-36702. ALTS 4 skyriaus valdyba ir suvažiavimui reng- ti komitetas visiems stengsis padėti susitvarkyti su kamba- riais ir kitais reikalais. M.Sims

TMD PIRM. W. M. CHASE BOSTONE

Tėvynės Myletojų Draugijos pirmininkas W. M. Chase ir J. Gražulienė buvo nuvykę į Bos- toną. W. M. Chase dalyvavo ra- šytojų draugijos suvažiavime ir H. Kačinsko organizuojamo te- atro atidaryme. "D." Rep.VMK

Niagara Falls, N.Y.

ISKILMINGOS LAIDOTUVES

Vietinės lietuvių kolonijos ve- kėjo Jurgio Vosylius duktė — Chester mirė plaučių uždegimu. Laidotuvės įvyko gegužės 12 d. Mirusiąją laidojo trys kunigai, du misijonieriai ir didelis bū- rys lietuvių. Juozas Vosylius yra daug pasidarbavęs vietos lie- tuvių kolonijai, ypač statant lie- tuvių šv. Jurgio parapijos baž- nyčią. Todėl ir į laidotuves susi- rinko didžioji Niagara Falls lie- tuvių kolonijos dalis.

DIRVOS ATSTOVAI

į kuriuos galima kreiptis visais DIRVOS prenumeratoriais ir skelbimų reikalais:

Amsterdam, N. Y.

M. Zidonis, 260 Locust Ave.

So. Boston, Mass.

Brunonas Kalvaitis, 545 East Broadway.

Chicago, Ill.

Jonas Pablėnas, 4418 So. Hermitage Ave.

Dayton, Ohio

J. A. Urbonas, 1302 Lamar St.

Newark, New Jersey

A. S. Trečiokas, 314 Walnut St.

New Yorke - Brooklyn

Antanas Sodaitis, 57-56 63rd St., Maspeth, N. Y.

Waterbury, Conn.

Vladas Varneckas, 2157 N. Main St.

Hamilton, Canada

Bronius Vengrys, 227 Brant St.

Montreal, Canada

Stepas Kęsgaila, 6882 Beaulieu St.

Toronto, Canada

Jonas Parseliūnas, 514 Euclid Ave.

Anglijoje

Jonas Palšis, 10, Warrel's Terrace, Bramley-Leeds.

Australijoje

Povilas Lukošius, 178 Wakefield St., Adelaide, S.A.

Taupyti galima ir laisškai! Prašykite informaciją paštu!

STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASS'N.

PIGIOS PASKOLOS NAMAMS

TAUPLYK SAUGIAI... mes per 41 metus visiems išmokėjome pareikalavimus

Turtas per 25 milijonus dolerių. Atsargos fondas per 2¼ milijono U. S. Government Securities ir grynais pinigais per 12 milijonų STIPRIAUSIA TAUPYMO ĮSTAIGA CHICAGOJE

Federal Savings & Loan Insurance Corporation narys

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT & MGR.

4192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois

TELEFONAS: Virginia 7 - 1141

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4. Trečiadieniais nuo 9 iki 12 dienų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 vak.

KAS ir KUR

• Vokiečių vandens policija turi žinių, kad rusai pradėjo užminuoti kai kurias Baltijos jūros sritis, kurios supa Pabaltijo valstybes.

• Lietuvių rašytojų suvažiavimas įvyko So. Bostone gegužės 6 d. Dėl didelių kėlonės atstumo suvažiavimas buvo negausus. Valdymo išrinkti: J. Aistis, B. Brazdžionis, F. Kirša, S. Santvaras ir J. Tysliava. Revizijos komisijon išrinkti: L. Dovydenas, K. Karpius ir J. Švaistas. Į garbės teismą išrinkti: Augustaitis-Vaičiūnienė, V. Krėvė ir F. Kirša.

• Šiuo metu JAV gyvena 53 iš tremties atvykę lietuviai rašytojai. Devyni lietuviai rašytojai JAV gyvena iš ankščiau. Todėl dabar naujoji Lietuvių Rašytojų Draugija Amerikoje turi 62 narius.

• Lietuvių Rašytojų Draugija įsteigė metinę premiją už geriausią grožinės literatūros veikalą. Premijos dydis 500 dolerių.

• Papildomai mums pranešė, kad Vokietijoje gyvenančiam teisininkui Martynui Kavoliui DP teisės buvo atimtos ne kaip repatriantui, bet kaip nuo bolševikų siaubo iš Lietuvos pabėgusiam. Dabar jam DP teisės vėl grąžintos.

• Kanadoje žada pasirodyti ir dar vienas lietuvių laikraštis LAISVOJI LIETUVA. Šį laikraštį žada leisti LAS. Redaguoti kvičiamas rašytojas J. Nevardauskas.

• Karolė Pažėraitė, kuri dabar gyvena San Paulo, Brazilijoje, rašo naują romaną "Svetimi vėjai".

• Rašytojas V. Ramonas, pasakutiniu laiku gyvenęs Australijoje, birželio 3 d. išplaukia iš Sidnejaus uosto į Boston, Mass.

• Šiuo metu Austrijoje dar gyvena 9 lietuviai kunigai ir arkivyskupas J. Skvircekas. Penki iš jų žada pasilikti Austrijoje, o kiti emigruoti.

• Dr. Juozas Gintyla, pargarsėjęs išijo, reumatiz ir kitų panašių ligų gydytojas Kaune, gyvena Argentinoje. Jau turi visas gydytojų reikalingas teises ir verčias plačią praktiką.

• Lietuviai, gyvenantieji Argentinoje, Buenos Aires mieste, kuria savo lietuvišką koloniją San Francisco Solano dvare. Ten sudaryta 500 sklypų. Visus šiuos sklypus lietuviai nori nusipirkti. Panašias kolonijas organizuoja ir kitų tautų ateiviai.

• Muzikas Andrius Kuprevičius balandžio mėn. Buenos Aires mieste, vienoje iš geriausių salų, surengė koncertą. Į koncertą prisirinko pilna salė argentiniečių. Visi buvo sužavėti atliekamais Bacho, Liszto, Schumano ir kitų kūriniams.

• Žinomas Kauno advokatas ir universiteto profesorius P. V. Raulinaitis dabar gyvena Australijoje. Tenai nuvyko prieš metus. Darbą gavo lengvą — biure.

• Argentinoje lietuviai suorganizavo Tautinį Ansamblių. Ansamblis pradėjo veikti prieš metus. Jo vadovu ir režisieriumi yra A. Petravičius, chorų vedėjas A. Stasiulis, šokių vedėjas V. Namikas. Ansamblis turėjo jau du didesnius pastatymus: G. Veličkos "Šienapiūtė" ir G. Veličkos "Tėviške brangi, Tau mes dainuojam".

• Vokietijoje, Augsburgėje, mirė inž. Povilas Litas. Jis tarnavo Amerikos konsulate ir labai daug padėjo lietuviams, ypač besirūpinantiems emigraciniais reikalais. Palaidotas Augsburgėje.

• DIDŽIOSIOS BRITANIJOS LIETUVIS, norėdamas pagerinti savo finansinę būklę, skelbia 12,000 bilietų po 6 penus loteriją. Loterijoje bus duodami vertingi daiktai ir knygos. Bilietų platinimas baigiamas birželio 15 d.

• Didžiosios Britanijos lietuviai aktyviai platina savo namų akcijas. Atsiranda ir kitaip tą reikalą paremiančių — aukojančių namams būtinai reikalingų įrenginių.

• Vokietijoje, emigracijai dar sparčiau einant, esamų lietuviškų mokyklų tinklas dar labiau siaurinamas. Paskutiniojo laiko nustojo veikusi ir Memmingene buvusi lietuvių gimnazija.

• Prancūzų zonoje, Vokietijoje, visi lietuviai tremtiniai sukelia ir tris stovyklas. Kurie atsiskaito į stovyklas eiti, tie nustoja IRO materialinės globos. Emigracinė globa paliekama.

• Dalis lietuvių, nuvykusių į Venecuelą, pradėjo ūkininkauti. Ūkininkauti lietuviai pradeda, išsinešdami ūkius iš vietinių turtuolių. Tokių išsinešimų ūkių Venecueloje yra gana daug.

• Vytautas Gruodis, gyvenęs Argentinoje, pasirašė sutartį su viena filmų bendrove ir vaidins filmoje "Native Son" (Čiagimis sūnus).

• Prof. Juozas Zubkus, ilgesnį laiką sunkiai sirgęs, pagijo ir artimiausiu laiku vėl ruošiasi pradėti dirbti ligoninėje. Prof. J. Zubkus gyvena Chicagoje.

• Dailininkas ir fotografijos specialistas Borjeras, neseniai nuvykęs į Australiją, apsigyveno Adelaidėje. Tenai jisai su kitu talkininku atidarė foto studiją.

• Dail. Antano Rūkštelės parodos proga, Australijoje, Curson meno galerijoje, meno kritikas H. E. Fuller Pietų Australijos dienraštyje "The Advertiser" rašo: "Nors dar nė metų Antanas Rūkštelė negyvena šioje, bet jau per tą trumpą laiką sukurbo įsigyventi į Australijos atmosferą, žadėdamas tapti vadovaujančiu menininku."

• Eilė lietuvių, apsigyvenusių Australijoje ir atlikusių darbo sutartis, pradėjo organizuoti įvairias įmones: plytines, cemento plokščių gamyklas ir kt. Panašios rūšies įmonės kurti tenai lengvai gauna nemažus kreditus.

• Visoj amerikiečių zonoje, Vokietijoje, balandžio 1 d. IRO stovyklose gyveno 107,573 DP. Vokiečių ūkyje tą dieną buvo 73,162 DP ir darbo bei sargybų kuopose — 9,836 DP.

• Prieš keletą metų Vokietijoje, gyvendamas tremtyje, mirė Mažosios Lietuvos veikėjas prof. V. Gaigalaitis. Jis paliko parašytus labai įdomius prisiminimus iš lietuvių veiklos Prūsų Lietuvoje. Rankraštis yra vėlionies našlės žinioje.

• Mažosios Lietuvos veikėjas dr. Anyzas paruošė knygą apie Mažosios Lietuvos veikėjus: Gaigalaitį, Stiklorių, Martyną Janų, Šterkį ir kitus. Nesant galimybės knygai greit išleisti, ji bus padauginta hektografu.

• Iš Vokietijos pranešama, kad Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas M. Krupavičius atsigulė į ligoninę savo sveikatos iširti.

• Vokiečių spauda praneša, kad egzilio teisė neduodama neseniai iš sovietinės Vokietijos atbėgusioms dviem lietuviškoms šeimoms. Jos busiančios grąžintos atgal. Ir, žinoma, jei tai bus padaryta, šios šeimos susilauks baltos likimo.

Rūpinsimės ar ne?

Vieną kartą esu nugirdęs lietuvių tarpusavyje besikalbančius, kad mes esame labai gabūs įvairiems sumanymams kelti, bet taip pat ir gabūs... jų neįgyvendinti.

Panašiai išėjo ir su tais mūsų sumanymais, kuriuose buvo keliami mintys susirūpinti mūsų tautos veteranais, ir čia atvykstantis ir jau nebeįsivaizduojantis sau duoną užsidirbti sunkiu fiziniu darbu. Tais reikalais buvo rašinių beveik visuose lietuvių laikraščiuose. Buvo čia, JAV lietuvių spaudoje, bet buvo ir kituose kraštuose išsinešančiuose. O ar kas ėmėsi realios akcijos tuo reikalu ką nors gera padaryti? Ar mes esame tame reikale pažengę nors kiek toliau, negu buvome dėstyta laikraščiuose? Ne, nieko nedarėm ir nieko nepadarėm.

O reikalas degantis. Reikalas ir mums patiems gėda darantis, jei jo kaip pridera nesutvarkysime. O sutvarkyti galima. Asmenų, kuriais reikėtų rūpintis mūsų tautinei bendruomenei, nėra tiek daug, kaip kas mano. Reikalas sukasi apie 20, o gal ir dar mažiau šeimų. Į šį skaičių įtraukta tokie asmenys, kuriais jau dabar, tuoj, reikia pradėti rūpintis. Rūpintis ne todėl, kad mes norime užsiimti kažkinokia labdaryste, bet todėl, kad mes mokame gerbti savo tautos veteranus, kad žinome, jog jie, turėdami minimalias gyvenimo ir veiklos sąlygas, gali mūsų tautai dar labai daug gera padaryti.

Garbingo amžiaus sulaukę asmenys, retai vienos ar kitos šakos specialistai, šiaudien priversti skersti kiaušius, skaičiuoti kiaušinius, vežioti miesto sąsala

vas, neturėdami nė laisvo sekmadienio plauti lėkštes ir p. per dieną dienas dirbdami tokį darbą, jie neturi laiko atsidėti savo gerai išmoktam darbui. O dažnas iš jų ir tų darbų neįsivaizduojantis atlikti. Ir kaip liūdna, kad niekas nesirūpys juos iš tų darbų ištraukti, tarsi mes nebegalvotume apie Lietuvą ir jos ateitį. Tarsi mes būtume persiėmę pikty vaikų nedorais papročiais — greičiau atsikratyti tėvais, kurie mums patiems ir gyvenimui davė ir pamokę.

Keliaudamas po JAV lietuvių kolonijas, aš girdėjau pasakojant, kad viena moteriškė įsitikinusi, kad ji kalba su vienu iš žymiausių lietuvių rašytojų, pasakė: "Pas mus čia visi dirba, reikės ir jums dirbti." Atseit, tos moteriškos samprotavimų, rašytojas, kada jis rašo knygas, tai jau nedirba.

Šis rašinys neturi tikslo įtikinti tokias ir panašias moteriškes, nes jų šiuo atveju ir netiesiogiai įtikinti. Šio rašinio tikslas yra dar kartą apeliuoti į tuos, kurie sėdi kokiose nors garbinose įstaigose ar organizacijose, turi ne tik pareigą, bet ir teisę ką nors gera padaryti. Tokiomis įstaigomis ir organizacijomis aš šiuo atveju laikau Lietuvos Pasistatymą, Lietuvos Konsulatą, ALT ir BALF. Pirmosios turi reikalo neužmiršti ir rasti, kaip ji praktiškai įgyvendinti, o paskutinioji turi visas galimybes tai padaryti.

Jei šios įstaigos ir organizacijos susirūpins ir darbą pradės organizuoti, aš nė kiek neabejoju, kad ir ta moteriškė, kuri pasakė, kad "čia visi dirba...", tam reikalui duos savąjį, taip

pat sunkiai uždirbtą dolerį, o gal net ir penkį. Tik tai moteriškai reikia išaiškinti, kas čia per reikalas, kokia iš to duodamo dolerio nauda bus visai lietuvių tautai.

Būtų labai miela, kad tais reikalais neberekėtų rašyti, ir taip nuosirdžiai norėtusi, kad jais jau pradėtų realiai rūpintis. Juk jei mums rūpi Lietuvos laisvė, tai argi mums nerūpi išgelbėti Lietuvos reikalams ir garbei tuos žmones, kurie šiaudien priversti taip nykti. Manau, kad sąmoningas lietuvis tegalės atsakyti, kad tai būtinai reikia padaryti ir nebegalima delsti.

Nusipelnę ir Lietuvai reto vertingumo asmenys, gyvendami ir lietuvių bendruomenės išlaikomuose namuose (tam reikalui ūkių organizavimas, mano nuomone, nėra geriausias sprendimas), gali labai daug lietuvių tautai padaryti. Dabar gi tie žmonės, sulaukę senatvės ir prikabinę prie visiška pašalinio darbų tik todėl, kad kitaip negali sau duonos užsidirbti, negali duoti to, ką pakenčiamose sąlygose jie dar galėtų padaryti.

O jei šio reikalo negali imtis tvarkyti mano paminėtos įstaigos ir organizacijos, tad tegul jos ir tai praneša. Tada reikės ieškoti kitų, kuriuos sutiks. Reikia gi pagaliau išieiti iš apmirusios tvenkinio padėties: visi rašo, kad reikia, daugumas žino, kad tų reikalų nesutvarkius labai skauda, bet niekas darbo nesima.

Nors šiuo rimtu atveju įrodykime, kad ne tik mokame gerbti mūsų sumanymus kelti, bet ir sugebame juos įgyvendinti. B. G.

Kokie ponai mums reikalingi?

Priviažio į mūsų miestelį visokių buvusių daktarų, valdininkų, inžinierių, mokytojų. Viskas ramu, sponsorai patenkinti, vyrai plauna indus restorane ar šluoja fabriką, kaip ir mes prieš 40 metų pradėjome, o gabesnieji iš mūsų sugebėjo tą darbą net iki šiandien išlaikyti.

Nesmerkime jų net ir už tai, kad dažnas nemoka polkos šokti arba kad be aulinį čebatų išlipo iš laivo. Tiek to. Bet viskas čia prasidėjo nuo tos dienos, kai atvyko Agota Dumbliauskienė, Europos tremtinių stovyklos iškepta ponija. Ji tuoj pradėjo didžiulius prieš savo sponsorų:

— Gal netikėt, kad Lietuvoje gerai gyvenau ir buvau gerai apsirūžiusi? Galiu fotografiją parodyti! Vien paltas man kainavo 120 litų!

Jos vyras Dumbliauskas, Lietuvoje buvęs garbingu akmenkalbė, nuolat susikivirčia su darbovietės bosu ir pirmąją progą nuolat atleidžiamas iš darbo. Žmona jį ramina:

— Ach, sakau tau, čia tenka priprasti ir prie sunkaus darbo. Reikia jiems gi nusileisti. Užmiršk, kad Lietuvoje buvai ponu. Toks jau mūsų, tremtinių, likimas...

Ir tol vaidina, kol pas tetą nepasirodo akyse ašaros ir susikvėpęs eina iki spintos ieškoti poniai senos suknelės.

Tą savaitę, kai Dumbliauskas nedirba, šeštadienį sponsorienė atneša 15 dolerių. Kadangi tas dažnokai atsitinka, tai kaimynės Dumbliauskieni užjaucia:

— Jau gal apie 100 dolerių ji tau atnešė. Sunkoka bus grąžinti...

O Dumbliauskienė į tai pareiškia:

— Užsiminiau kartą apie atsilyginimą, tai ji sako, kad gal Dievulis atlygins. Tai tegul jau Dievas ir atsiskaito, aš jau nesimailysiu...

Reikia pasakyti, kad Dumbliauskieni yra viena iš tų ponų, kurių gausiai prigimimo Europos tremtinių stovyklos.

Kai iš Lietuvos ėjo ar važiuojo vežimais, tai minioje ponų buvo nežymu arba jie nesimėtyje į akis. O tremtinių stovyklose, atsivėrę spintoms ar skudurais, vienam kambary dešimt šeimų bemiegodami, žymi dalis tremtinių pasijuto ponais jau ir trečius metus. Ir kur tau nepasijusi, demokratijos pagrindų nesuprasdamas, jei matai, kaip neprošytas ir apibizgęs, buvęs ministeris rytą atsineša katilėlį nebalintos ir netikros kavos, juoda duona užsikadamas trečdalį jos išgeria, antrą trečdalį jos suvartoja nusikutimui, o su likusia nusipirka ir dar dantis išsivalo. Kadangi visi valdė ir gėrė iš to paties katilo, gyvenimo viename arba vieno domete barakė, dieną-naktį gulėjo ant tų pačių kariškų lovų ir be paliovos dabojo, ką daro retas paukštis — buvusias ponas ministeris — ir pamatė, kad jis upytingo neparodo. Jei išalkęs, tai jis valgo čiaupsėdamas, kaip kiekvienas nekantrus žmogus, o naktį užmigęs ir kosi ir per miegus kalba ir dar kai ką, jei buvo skani vakarienė, žodžiu — miega nesivargydamas, kaip ir visi mirtinjieji.

Tada aiškiai kiekvienas pamatė iš arti, kad dievų žemėje nėra, o visi elgiai panašiai. Atsimenu, kartą mačiau tremtinių spaudoje straipsnį, kur, aštriai išpekęs buvusias ponias ministerienes, profesorienes ir kitokias, autorius, tarp kita ko, rašė:

"O paklausk tokio apšepusio generolo, kada gi prasidės karas, tai jis tik numykia kažką sau po nosim ir nieko aiškiau tau nepasako. Ir pagalvoti tik: šie žmonės mums valdė!!!"

Reikia žinoti, kad tuoj po ka-

ro, įsigalėjus juodajai rinkai, naujieji stovyklų ponai ir ponios jau ir apsirėdę buvo geriau, ir pavalgę, ir barakų patys neplovė, o samdė vokiečius — dėl to jie buvo ir energingesni už buvusius senus ponus, nemokančius spekuliuoti ir gyvenančius, po senovei, pusbadžiu.

Naujieji ponai, kupini energijos atvažiuoję į Ameriką, labai nugąsdino savo dėdes ir tetas sponsorius.

— Vis ponai ir ponai atvažiuoja. Įsivaizduoja, viską matę ir viską žino.

Nespės teta tokiam tipui parodyti, kaip reikia, patraukus šniurėlį, uždegti palubę elektrą, o jis jau šaukia: "Žinau, nerodyk, moku pats!"

Nespės parodyti, kaip reikia taisyklingai vadaklazo sūtą naudoti, o tas jau atšauka: "Nevaiskink, žinau, kad tai ne indas prausimuisi, nebijo!"

Nespės mandagiai priminti, kad nepradėtų čiaudyti ant linoleumo ir tuo nepadarę sarmatos jos mokyta boisiu prieš draugus, o tas tipelis atkerta: "Namiš aš ažuolinį parketą turėjau, savo popieriniu auzu manęs nenustebinsi."

Žodžiu, vaidina labai mokyta ir viską žinantį poną.

O tiems stovyklų ponams tektų įsidėmėti štai ką:

— Kas kantriai patraukinėja elektros šniurėlį, kas atidžiai, su atsidėjimu į viską gilindamasis pereina parodomąjį seansą vadaklaze, o po to padėkoja, kas pagiria išblizgintą linoleumą ir niekad nepamiršta, kad saulė kambary gaudina fornyčių, — šitas ir yra tikrai mokyta. Juo ir teta patenkinta ir jisai patalimu jaučia gausį iš jo kvoterį jau pirmą savo atvykimą dieną. Sava poniskumu jis nieko neglūšina, nait vyras ir tokių daugiau čia mums reikia kultūrinei veiklai palaikyti.

V. Skinka

RAŠALO AŠAROS

Bronys Raila

Skaudi, bet šventa žurnalisto pareiga

Prieš kurį laiką man teko nusistebėti keistu Juozo Girmiaus filosofišku pareiškimu marionų laikraštyje, kur jis ne tik socializmą, bet ir nacionalizmą pavadino netikėjimu, taigi, bedievybės skleidėjais. Tai atskirama, kurią būtų verta giliau nagrinėti, bet šiaudien norėčiau sustoti ties kitu klausimu.

Juozo Girmiaus nepažįstu, tik esu skaitęs kai kuriuos jo straipsnius. Jo filosofavimams toli gražu negaliu pritarti, nors iš rašytojo nuosirdaus stiliaus galima just, kad ir jis pats kenčia dėl varžtų, kuriuos jam vienu ar kitu būdu uždeda pastarųjų metų tam tikras lietuviškojo klerikalizmo tvarkas. Bet dabar buvau maloniai nustebintas, kad J. Girmius pasireiškė ir kaip žurnalistas, sugebėjęs nors ir gramozdiškai "filosofiniu" stiliumi parašyti labai aktualų, nuosirdų, skaudžiai jautrų ir, jeigu leistumėt dar vieną komplementą, be galo atvirą ir teisingą straipsnį.

Jis pasirodė AIDŲ žurnalo 2-me numeryje ir vadinas "Tautinės moralės pagrindų beiškant". Straipsnis paliečia visą dešimtį politinei lietuvių emigracijai svarbių klausimų ir siūlo atsakymus, dėl kurių tikrumo blaiviai galvojančiam žmogui neįtektų diskutuoti.

Straipsnis beveik visai nesiderina su AIDŲ žurnalo bendra laikysena, kurią neseniai Kanados NEPRIKLIAUSOMOJI LIETUVA pavadino vis daugiau vienašališka ir apsiribojusia. Aš čia nematyčiau keitimosi, nes tiek Europoje, tiek Amerikoje AIDAI visuomet buvo vienašališki ir apsiriboję mūsų vienos idėjos ir vienos politinės srovės interesais. Jau nebe pirmi metai jie daugelį stebina ir liūdina savo tam tikra propaganda, kuri, man rodos, kenkia katalikųbei. Skaitydamas AIDUS, pradėdai pajusti, kad mes jau visi pasidarėm ano mažučio "manifesto" bestijomis ir kad, išskyrus A. Macinaį ir jo šalininkų grupę, mūsų tarpe jau nebėra daugiau katalikų ir net padoresnių krikščionių...

J. Girmius gi aiškiai peršviečia mūsų politinių emigrantų dvasinį tvaiką, kurį jis vadina psichozu, ir sako:

"...kada keliu balsą prieš politinį "realizmą" tai iš tiesų pasisakau ne prieš politiką ar apskritai politinę akciją, o tik prieš tą psichozą, kai neralia nuotaka, kuri pagausa visus politinius emigrantus... Tikėdamiesi visa greit susitvarkysiant ir bijodami nepateisinti savo ankstesnių pozicijų, žmonės šoka "veikti" ir "organizuoti". Todėl ir matome, kaip iš pradžių politiniai emigrantai laikosi visiškai taip, lyg jie dar tebeturėtų po kojomis savosios tėvynės žemę. Nors visos partijos nebepasiekė, bet laikomasi jų visų su sektantišku fanatizmu. Nors vienas dalykas būtų reikalingas — tautinė vienybė, bet atkakliai draskomasi savo tarpe dėl "pirmosios vietos". Nors tektų visų pirma rūpintis tuo, ko reikalauja dabartis, bet uoliai kuriami planai atečiai. Todėl ir užsukamas milžiniškas organizacinis aparatas: organizuojami kabinetai, komitetai, centrai; skaujami kongresai, suvažiavimai, posėdžiai; leidžiami atsisaukimai, lapeliai, laikraščiai. Ir tačiau: tuščiai palaista organizacinė mašina negali ilgai sukis; noromis nenoromis viena dieną turi būti pastebėtas visų jos beprasmiškumas. O kokia prasmė sukli visą tą partinės akcijos organizacinį aparatą, kuris savo prasme turi tik valstybės rūmuose? Visa tai tėra oro pilis kūrimas, o ne tikrovės organizavimas. Užtat o ne tikrovės organizavimas, kuri ligiškas organizavimosi entuziazmas netrukus atslūgsta, ir pamažu, bet vis labiau ima visą politinių emigrantų gyvenimą siaubti ir kaustyti beviltiško abejingumo paralyžius."

Blaivas žmogus pagaliau pamatė paralyžį. Reikia jį pasveikinti, kaip ir tą nekaltą vaikutį, kuris Anderseno pasakos proceioj sukvailėjusių pataikūnų minioje susuko: — Bet, mamyte, karalius juk nuogas!...

Iš visų propagandinių šūkių, tur būt, dažniausiai dabar vartojamas "tautinės vienybės" šūkis. Toks sveikas ir protingas, bet kartu tapęs vienas iš pačių melagingiausių šūkių. Jau ir kūdikiai supranta, kad mūsų tautos politiniams ir kultūriniais tikslams siekti tautinė vienybė dabar yra būtinai reikalinga. Bet labai netolimos praeities patyrimai rodo, kad kaip tik J. Griniui artimiausios idėjinės ir politinės grupės, aš spėčiau, bene bus labiausiai nepatenkintos jo straipsnio idėjomis.

Dėl to jis taip smarkiai atsiprašinėja. Kone pusę viso savo rašinio paskiria atsiprašymams, kad tik neužgautų, kad tik neįžeistų kokio karaliaus, ar prezidento, ar ministerio, ar kokios mūsų vyriausybės ar seimo. Labai pagirtinas mandagumas, tačiau...

Bet kartu man labai gaila už lietuvių žurnalistą, kad išaugin-tasis tremties tvaikas jį priver-tė būti tokiu kinietiskai mandagiu ir taip jau užguitu visuomenės opinijos reikškę.

Aš pasigendu lietuvių žurnalistų, kurie garbingai atlikę jiems dabar atitenkančią skaudžią ir sunkią, bet reikalingą ir šventą pareigą — kalbėti ir rašyti tiesą, nuogą, tragišką ar didvyrišką gryną tiesą. Aš pasigendu, ir jų tarpe laikau ir save... Mes bijomės to tvaiko dūmų, mums trūksta drąsos, mes per daug pataikaujam stebuklingais ir nematomais rūbais pasipuošusiems "karaliams", mes nesąjki migdom savo brolius skaitytuos naiviausio optimizmo kvėpaliukais, mes neišdrįstam ir dar ne visada mokam pasakyti tautos skeveldroms užsienyje, jog su tuo savo "milžinišku organizaciniu aparatu" mes visi darom tik milžinišką nusikaltimą prieš lietuvių tautos ateitį...

Šitas partijų, komitetų, valdžių lenktyniavimas, ta tikrai jau humoristinė politikavimo prabanga man rodo, — o su tuo gal ir A. Macina sutiks... — kad Viešpats Dievas ar tik nebus per mažai nubaudęs lietuvių tautą. Matyt, Jo planuose esama punktu, numatančių ne tik Tėvynės brolius, bet dar daugiau pakankinti ir gal net užkankinti mūsų emigrantus, kurie vis geriau išmoka tik to, ką per pastarąjį dešimtmetį turėjo pamiršti...

Ir todėl aš kaip tas kūdikis džiaugiuosi, išgirsdamas vieną kitą tiesesnę ir drąsesnę mūsų žurnalistikos balsą. Ir todėl aš apeliuoju į savo kolegas:

— Tiesos ir drąsos! Pakilkite, prakalbėkite su skausmu, su valia ir su temperamentu. Prakalbėkite nebeatsiprašinėdami, kai jaučiate saką gyvenimo tiesą. Susukite, kad akmenys išgrįstų, kad tie mūsų "išvietintieji punktuai" pagaliau suspogetų!...

MARGUTIS

6755 So. Western Ave.
Chicago 36, Ill.

Isteigė kompozitorius
A. VANAGAITIS

Seniausias ir gražiausias iliustruotas lietuviškos minties žurnalas.

Kaina metams \$2.00
Susipažinti siunčiamas
dovanai.

DIENOS KLAUSIMAI

Redaktorius VINCAS RASTENIS, 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Tel.: EN 1-4486, ar HE 1-2447

LAIŠKAI

PAŠTO įstaigose prikabinėta daugybė skelbimų, iš kurių sužinome, kad nuo birželio mėnesio 1 dienos visa eilė pašto patarnavimų sumažinama, sutrumpinant tų patarnavimų valandas. Net milijoninių miestų centriniuose paštuose su nusistebėjimu ir geroku nusivylimu tenka patirti, kad visi langeliai žada užsidaryti 6 valandą po pietų, o laišku išnešiojimas taip pat žadamas sumažinti iki vieno karto per dieną, išskyrus pačius didžiųjų miestų verslo centrus, kur žada palikti išnešiojimą du kartus per dieną vietoj dabartinių trijų...

Ką tai reiškia? Kokios tų susiaurinimų priežastys? Ar gi iš tikrųjų Amerikoje paštas negali išsiversti, kaip girdime iš pašto vadovų?

Paštas yra vienas iš civilizacijos reiškinį ir, žymia dalimi, didelis tos civilizacijos talkininkas. Amerika yra garsi visame pasaulyje bene didžiausia civilizacijos pažanga. Todėl ypatingai keista yra girdėti ir jau praktiškai patirti, kad milijoniniuose miestuose laišku išnešiojimas ir pašto įstaigų darbas susiaurinamas labiau, negu kitų kraštų mažuose provincijos miesteliuose.

Net Lietuvoje apskričių miestuose pagrindiniai pašto patarnavimo reikalai buvo atliekami be pertraukos ir dieną ir naktį ir laišškai jau buvo išnešiojami du kartus per dieną. Vokietijoje, karą pralaimėjusioje ir nugaltų okupuotoje šalyje, jau šiandien 10 - 20 tūkstančių gyventojų miesteliuose laišškai išnešiojami net tris kartus per dieną... O galingoji ir turtingoji Amerika neišsigaali net ligišolinio lygio išlaikyti ir pašto patarnavimą net didžiuosiuose centruose rengiasi sumažinti ligi gilių provincijos užkampio lygio...

Nenuostabu, kad Senato komisija vienu balsu siūlo pasipriešinti tam sumažinimui ir ieškoti kitų priemonių santūpoms. Ar Senatui pavyks laiku sustabdyti numatytus susiaurinimus, šiandien dar negalima pasakyti.

Bet kur gi yra to neišsiverstimo priežastis? Ar gi Amerikoje per mažai laišku rašo? Ar pašto mokestis per pigus? Ar yra kokių klaidų pašto ūkinyje susitvarkyme?

I tuos klausimus gali tik žinovai atsakyti. Bet ir pašaliniam stebėtojiui krinta į akį štai koks dalykas: Amerikoje paštas yra atskirtas nuo telefono ir telegrafo sistemos, o Europoje paštas, telegrafas ir telefonas yra paprastai vienos rankos.

Amerikoje tik paštas yra valstybės rankose, o telegrafas ir telefonas yra tvarkomas ir naudojamas privačių bendrovių. Europoje tas visas tris šakas valdo valstybės.

Amerikoje telegrafas ir telefonas, atrodo, duoda pelno — kaip privačios bendrovės kratytųsi to verslo. Tik paštas nusiskundžia, kad jo darbas nuostolingas, kad jam vis reikia priedų iš valstybės išdo ir kad tų priedų dar per mažai, todėl jis turys susiaurinti...

Ar tai reiškia, kad privačios bendrovės moka geriau tvarkyti reikalus, negu valstybės tarnautojai? Žinoma, daugeliu atvejų tikrai taip ir yra. Bet, jeigu privačios bendrovės mielai varo telegrafo ir telefono biznį, o visai nesiekia į pašta, tai čia, tur būt, yra dar ir kas kita. Kur yra pelno — ten privatus kapitalas čiumpa sau kąsni, o kur pelno nėra — su tuo valstybė tesizini...

Jeigu Europos kraštuose pašto patarnavimai ne tik nesiaurinami, bet dar plečiami, tai tas rodo, jog sujungtos susijungimo šakos tiek išsiverčia, kad galima tą daryti. Kažin, jei Amerikoje tos trys šakos irgi būtų sujungtos į vieną ūkį — ar nebūtų irgi geriau?

Žinoma, vien tokia mintis daugeliui čia primins nacionalizaciją, o drauge su tuo ir socializmą ar net komunizmą... O Europos daugelyje kraštų toki viešo patarnavimo dalykai net visai nėra buvę privataus kapitalo rankose dar nuo tų laikų, kai apie socializmą, ypač komunizmą mažai kas tebuvo girdėta...

Privati iniciatyva yra puikus dalykas, bet ji turi egoistinių palinkimų. Yra vietų, kur tie privačios iniciatyvos palinkimai turi būti bent kiek sulaikyti, turi būti priversti skaitytis su visuotiniais reikalais ir tiems visuotiniams reikalams nusileisti.

Šis laišku išnešiojimo ir pašto patarnavimo menkinimas duoda progos pagalvoti apie veinašį pagrindinių klausimų — apie ūkinio liberalizmo ribas. Ar neribotas liberalizmas, kurį daugelis dar taip uoliai gina, kartais ne daugiau pagelbėtų suirutei ir vėliau griežtai diktatūrai įsigalėti, negu protingas, su gyvenimo aplinkybėmis suderintas valstybės kšimas į ūkinių reikalų tvarkymą?

Šių klausimų negalima išspręsti akiai įsikibus tik į sustingintą liberalizmo, socializmo ar kitokias teorijas.

SLA RINKIMAMS PASIBAIGUS

SLA vadovybės rinkimuose paduotieji balsai jau suskaičiuoti. Rinkimus be jokių pakeitimų aimėjo senoji vadovybė.

Bet skaičiai, kuriuos skelbia balsų skaičiavimo komisija, nesukelia didelio džiaugsmo nei rinkimus laimėjusiems kandidatams, nei kitiems, kas rūpinasi SLA ateitimi. Jie rodo, kad organizacijoje yra įsigalėjęs apatimas, nesidomėjimas jos reikalais.

Netiesiogiai rinkimais — nors tai paties, visoj Amerikoje nesidomėjimas demokratinės santvarkos reikšmės veiksmas, — yra labai paplitęs reiškinys. Juk net ir prezidento rinkti neina beveik pusė amerikiečių! Bet SLA rinkimuose nedalyvavo... beveik trys ketvirtadaliai narių! Tiesa, dauguma naujų narių, įstojujų per paskutinį pusmetį, dar neturėjo balso teisės. Bet iš apie 12,000 senųjų narių vadovybės rinkimuose nedalyvavo vos apie 3,400.

Pranešama, kad senoji valdyba yra perrinkta absoliučia balsų dauguma ir su stipria persvara.

Tik viena J. Mikužūtė vos vos "persirito" per 50%, na, ir pati pirmininkas, turėjęs net du varžovus, irgi neturi labai stiprios daugumos. Nekalbant apie vicepirmininką, varžovo neturėjusį, stipriausias iš rinkimų išėjo sekretorius M. J. Vinikas, gavęs labai kvalifikuotą daugumą — daugiau kaip tris ketvirtadalius, o po jo susivienijimo gydytojas S. Biežis, surinkęs irgi netoli nuo trijų ketvirtadalių.

Šitokia stipri balsų dauguma būtų tikrai labai įspūdinga, jeigu tie nuostimčiai būtų iš viso narių skaičiaus, arba bent iš balsavusių skaičiaus, jei būtų balsavę nors 80% narių. Bet dabar net ir stipriausias iš rinkimų išėjęs pareigūnas už savo pečių turi aktyviai jam pasitikėjimą pareiškusiu vos ketvirtadali ar net mažiau... Kokios mintys glūdi už, galima sakyti, masinio rinkimuose nedalyvavimo, sunku pasakyti, bet kiekvienu atveju tas pasyvumas neraiškia nieko gera.

Todėl naujoji (senoji!) valdyba, kurią seimas, be abejo, natvirts, turėtų dar ir prieš seimą pagalvoti, ka reikia daryti, kad organizacija būtų išjudinta iš to apatiškumo, nesidomėjimo pačia savimi.

Viena iš tokių priemonių, be abejo, yra spauda. SLA savo rankose tokią priemonę turi. Tai VYNE nenasiidarytų geresnė už TEVYNĘ, laikraštis, kuris kas

Dvigubas mastas

Kai kas nors drįsta pikietuoti komunistų susirinkimą, tai komunistai šaukia, jog tai skandalas. Įrodinėja, kad pikietavimas visai ne tam tikslui yra vartojamas, kad jis politiniams tikslams visai netinka, kad juokinga ir negražu tai daryti...

Bet Clevelande neseniai lankėsi senatorius Mundt, antikomunistinio įstatymo rėmėjas. Komunistai jo prakalbą pikietavo. Bimbos "Laisvė" didžiujasi, kad pikietininkai buvo apsupę Clevelando Statler viešbutį.

Taigi, kai jie pikietuoja politinį susirinkimą, tada viskas tvarkoj — ir nejuokinga, ir gražu, tiesiog pagirtina...

Kodėl toks dvigubas mastas? Aš manau, jog tik todėl, kad komunistai ir jų rėmėjai savo reikalą gina atkakliai ir visomis priemonėmis, o mes daugelis to dar nematome. Komunistai sukelia ant kojų visus savo šalininkus, kai jiems kas ant nuospaudos užmina, o kada jie kitiems mina, tada jie tyli, o mes irgi patenkinti tyliame...

K. Z., Cleveland, Ohio

savaite lanko visus narius. Tai yra didelė priemonė sužadinti narių susidomėjimą.

Pereitą savaitę tačiau DIRVOJE buvo gana skaudžiai atsiliepta apie TEVYNĘ. Deja, negalima sakyti, kad be pagrindo. Gal tik vienoje vietoje su tuo pasisakymu būtų galima kiek nesutikti. Šis laikraštis ne tik dabar toks: jis ir prie kitų redaktorių per paskutinę metų eilę nedaug kuo buvo kitoks. Gerokai apatiška nuotaika čia gal ne tik iš redaktorių, bet ir iš auksčiau pareina. Gal TEVYNĘ savotiška antspauda uždeda ir jos "oficioziškos" pareigos... (Palyginkim su GARSU — argi nėra tam tikro panašumo?). Bet vistiek šiame seime reikia apie tą laikraštį rimtai pagalvoti.

Si kartą jau pačioje seimo pradžioje turėtų būti išrinkta "Apšvietos Komisija", kuri iki seimo galo ir redaktoriaus rinkimų turėtų laiko pasitarti. Pereitą kartą, rodos, kandidatų į redaktorių teberekomendavo savo kadencija jau baigusį komisiją. Seimas turėtų pirma tą komisiją išrinkti, o paskui naudotis jos rekomendacijomis, o ne klausyti senos komisijos patarimų ir paskui tuojau nežinia kam išrinkti kitą...

Ir, jei galima, tai komisiją reiktų rinkti ne iš redaktorių ir leidėjų tarpo, nes jiems sunku nusikratyti, gal ir nepamatuoto, tarimo, esą jie tik žiūri, kad TEVYNĘ nenasiidarytų geresnė už TEVYNĘ, laikraštis, kuris kas

Vlada Proščūnaitė

PASAKĖLĖ

Gera pasakoj kartais paklysti
Ir pabūt karalaitė tava —
Vienam žvilgsny pasauliai pražysta,
Vienam žody — pasaulių daina.

Tu, kaip vėjas, kaip pasaka laisvas,
Aš, kaip žiedas, jauna ir trapi, —
Tik pažvelgsi, ir žvysteli gaisras,
Tik paliesi, ir dega ugnis.

Jau nebalsios nei vėtros, nei šalnos
Vienai man per naktis ir dienas —
Aš norėsiu — tu perkopsi kalnus,
Tu prašysi — nuplauksiu marias.

Iš likimo rūstaus ir nemielo
Mes naudėm šią pasaką sau —
Tu šypsais — aš matau, mano mielas,
Bet ir aš dėl to šiandien šypsau.

Juk rytoj gali laimėti nuvysti,
Kaip nuvy pasakėlė baigta,
O šiandien leisk naiviai pasiklysti
Ir pabūt karalaitė tava.

Velnių šokis

Transportai į kaminą

Vieną pavakarę, tai buvo jau rudenop, kai kaliniai tvarkėsi apeliui, didžiūju viđuriniu stovyklos keliu, iš moterų žydžių barakų pusės važiuoja kalinių traukiamas vežimas - platforma. Kadangi platformos būdavo naudojamos visokiems daiktams pervežti, tad į jų važiavimą mažai kas kreipdavo dėmesio. Tačiau šį kartą kroviny buvo nepaprastas: pilna platforma buvo prisodinta paliegusių senučių moterų. Vienos jų kažkaip baugiai dairėsi, o kitų galvos lingavo bejėgiai.

— Kur jas veža?
— Tur būt į ligoninę, matai, kad silpnos...

— Ne, jas perkelia į kitą stovyklą, — mėgina kaskas aiškinti.

— Sakai į kitą stovyklą? O man rodos, kad į kitą pasaulį...

— Žiūrėkim, kur tas vežimas pasuks. Matai, ana jis pasuko į krematoriumo pusę.

— Betgi ten yra ir stotis, kur pakraunami vagonai, — nenusileidžia kitas.

Rytojaus rytą pašnibždom sklido gandas, kad jas sudegino. Vieni aiškino, kad jas gyvas sumetė į pečių, o kiti pasakojo, kad pirmiau nužudė.

Toki transportai dažnėjo. Ėmė virsti reguliarūs: į dieną po du, kiekviename po šešiasdešimt. Ne vienas būdavo vedamas ir pėsčiomis ir vidury dienos. Visos aplinkybės būdavo sudaromos tokios, lyg jas tikrai atrinkdavo transportui į kitą stovyklą. Betgi netrukus tos mirtininkės suprato, kur jas gabena.

Vienu metu į transportą atrinko keletą šimtų moterų su vaikais. Kitą rytą atskyrę išgabeno vienus vaikus. Motinų ir vaikų klyksmas buvo širdį veriantis. Bet niekas to nepaisė. Vežant paskutinį vaikų transportą, moterys vieną dvejų metų vaikiuką nuslėpė. Ėmus stropiai jo ieškoti, vaiką perėmė vyrai, kuriems, berods, pavyko išgabenti į laisvę. Kur ir kokiam likimui išvežė tas motinas ir jų vaikus? — belieka tik spėlioti. Tačiau mažai buvo abejojančių, kad šitie transportai vyksta į kitos stovyklos krematoriumą.

Gydytojo ir tam tikro smogiko pasirodymas moterų blokuose sukeldavo siaubą. Kiekvienai prieš akis stėjo paskutinė akimirka ir jas gąsdino ne tiek pat mirtis, kiek tos mirties aplinkybės.

Moterys eina mirti.

Vienos jų verkia, kitos draskosi rūbus ir raunas plaukus. Trečios eina ramios, susikaupusios, tarsi jų išsipildymo valanda jau yra atėjusi. Savo žvilgsniu jos nesisistengia pagauti paskutinį šio pasaulio vaizdą nei to prakeiktojo žemės pragaro spygliuotų užtvarų. Kai kurios atsigrižta, nori dar kartą ir dar kartą pažvelgti į liekančias savo seseris, motinas ar dukteris. Kitos įbedusios akis į kitąje vietoje tvoros pusėje esančius vyrus, bene dar pamatys savo brolių, vyrų ar tėvų... Jų keliai linksta, kojos neklauso ir jos klumpa smėlyne. Nepaeninančias ir parpuolančias stumdo ir spardo jų bendro likimo draugės — tokios pačios kalinės, bloko vyresniosios. Jas visas gi lydi smogikė prižiūrėtoja (Aufseherin), kuri reiškia didelį nepasitenkinimą, kad mirties kolona slenka per lėtai.

Tokios vilkstinės ejo beveik kasdien, jos ejo dažnai, — tai priklausė nuo to, kiek buvo laisvos vietos krematoriumo pečiuje. Kadangi viskas čia paremta melu ir apgaulė, tad ir toms nelaimingoms iki paskutinio momento stengėsi sudaryti įspūdį, lyg jos tikrai būtų išvežamos kur nors kitur.

Norėdami pasmerktasias apgauti, prie krematoriumo jas pasitikdavo baltais chaltais apsiivilkę smogikai, kurie neva buvo pasiruošę tikrinti jų sveikatą. Po vieno išleisdavo į atskirą kambarėlį, liepdavo nusirengti ir, nusivedę į kitą kambarį, statydavo prie ūgio matavimo prietaiso. Užpakalinėje sienoje prasiverdavo anga ir nematoma ranka paleisdavo į pakaušį šūvį...

Vėliau buvo įrengtas atskiras namelis — dujų kamera, kur atvestas aukas suva-

rydavo palaukti, kol bus paduoti vagonai. Vieną kartą moterys į tą "laukiamąjį" su savim įsitraukė drauge smogiką, piktą savo viršininką. Daug kaštavo pastangų, kol iš mirtininkių rankų pavyko išplėsti tą apdraskytąjį banditą.

Betgi lengviausiai sekdavosi apgauti nelaimingas aukas, kai jas susodindavo į siaurojo geležinkelio vagonus. Jos tada tikrai imdavo tikėti, kad išvažiuos, ir kiek aprimdaavo, nes iš šito pragaro nori išvažiuoti kiekvienas. Nesvarbu kur, kad ir į blogesni. Visą sutvarkę, užrakindavo vagono duris, paleisdavo dujas ir palikdavo keliauti į... amžinybę.

Kiek tokių "transportų" iškeliavo pro kaminą, kas pasakys? Tačiau po kiek laiko ir jie sustojo. Taip buvo liepta išaukščiau. Visą tą laikotarpį krematoriume dirbusiems kaliniams neleido pareiti į savo barakus. Jų tarpe tada susidarė įspūdis, — ir tai jiems įvarė daug baimės, — kad jų iš krematoriumo jau nebepaleis, nes kamgi reikalingi tokių įvykių liudininkai?...

Gyvų lavonų blokas

— Na, mokslininkai, pakelkit akis nuo savo knygų, eikit verčiau pažiūrėti "boby vynos", — įgriuvo į kambarį su savo karšta naujiena Jonis, nelabai mėgęs tų, kurie ilgai sėdi prie knygų.

Prie moterų bloko, anapus vielų, tikrai ejo karas. Karas be modernių ginklų ir be pribloškiančio jų triukšmo. Buvo girdėti tik ploni cypaujantieji balsai, ore kilo ir vėl žemyn leidosi rankos ir sugniauztos kumštys ir į šalis lakstė atplėštų rūbų skarmalai. Susikibusios dvikovininkės tāsė viena kitą už plaukų ir pro praplėstas sukeles mataškavo palaidos krutys. Smogikės prižiūrėtojos ir blokų vyresniosios veltui švaistėsi su savo lazdelėmis ir diržais, — tai nieko negelbėjo.

Kai išrėtėjo tasai kovos spiečius, buvo matyti didelis pailgas kubilas, į kurį paprastai supildavo pietums atnešamą sriubą. Pora moterų susikibusios dar vartėsi tame kubile. Pasirodo, kad keletai moterų buvo leista išgramdyti pietų likučius. Kitos puolėsi atimti. Jų skaičius daugėjo ir kilo peštynės. Tai ne pirmos ir ne paskutinės muštynės dėl šaukšto sriubos ar dėl lašo šilto vandens. Ypač tuose moterų blokuose, kurie buvo labiausiai apleisti ir skriaudžiami, kur daugiausia buvo sutelktos nedirbančios moterys.

Visos kalinės moterys buvo suskirstytos į tris grupes. Pirmąją grupę sudarė pagrindinis moterų blokas, kuris visą laiką buvo senoje stovykloje. Tai seniau kalinės moterys. Antrąją grupę sudarė naujai atvežtos, kurias patpino naujojoje stovykloje ir kurių dauguma buvo siuntinėjamos įvairiems darbams. Trečią, pačią didžiausią, grupę sudarė moterys, kurių dirbo tik maža dalis. Jos buvo ir prasciau aprenčtos, ir menkiau maitinamos, ir jų patalpos žiemą beveik nešildomos.

Kiekvieną rytą anksti prikeliamos, jos turėdavo sustoti lauke ir porą valandų laukti patikrinimo. Nuo to beprasmisko laukimo jų neatleisdavo nei lietus, nei šaltis, nei sniego pūgos. Apsidangsciusios antklodėmis, kojas apsiraišiojusios skudurais bei popieriumi, sutinusios ir žaidžotos, jos kentė didelį šaltį ir nuolatinį alkį.

Badas yra viena žiauriausių ligų. Jis pašalina iš žmogaus norų ir minčių viską, jis lieka ten viešpatuoti vienas. Ir viešpatuoja kaip žiaurus tironas, persunkdamas visą organizmą ligi smegenų gelmės tik vienu vieninteliu troškimu — valgyti, valgyti.

Alkio stumiamas žmogus griebia valgyti supuvusią bulvę, jis rausiasi šiukšlių duobėse ir kaip skanėstą čiulpią kiekvieną puveną. Jis negalvoja, nebegali jau galvoti, apie tai, kad yra pavojus užsikrėsti ir mirti. Ne, jis dar nenori mirti, dėl to ir ieško kuo nors užkimšti vidurius, kur žarna žarną ryja.

Žiemos nagai šiurkščiai čiupinėjo vi-

(Perkelta į 5-tą puslapį)

MŪSŲ KALBA

Redaguoja
Pranas Skardžius

11. Ką reiškia žodžiai: radaras ir džypas?

Radaras yra visai naujas žodis, atsiradęs antrojo karo metu. Jis yra sutrumpintas iš ištiso posakio **Radio Detection and Ranging** "atradimas ir susėkimas radijo bangomis" ir reiškia tam tikrą radijo prietaisą, daiktams surasti. Šiame kare, kada vokiečių povandeniniai laivai buvo visiškai užblokuoti Anglija, radaras suvaidino lemiantį vaidmenį: su jo pagalba buvo surandami povandeniniai laivai, kuriuos vėliau lėktuvai ar laivai bemačiant sunaikindavo.

Kaip radaras, yra panašiai ir pirmųjų raidžių sudarytas ir džypas "nedidelis amerikiečių karinis automobilis", angliškai amerikiečių rašomas **jeep** ir kilęs iš santrumpos G. P. (džyp), t. y. general purpose "visuotinis tikslas".

Abu šitie žodžiai, radaras ir džypas, yra būdingi modernių kalbų dariniai, kilę iš įvairių santrumpų. Anglų kalboje tokie žodžiai gali būti vartojami nekaitomai, bet lietuvių kalboje jiems yra dar pridėdamos ir galinės: **radar-as**, **džyp-as** (am. **jeep**, **džyp**) ir kt. Dėl tos priežasties mes rašome ir **VLIK-as** arba geriau **Vlikas** — Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, **Lietūkis** — Lietuvos Žemės ūkio Kooperatyvų Sąjunga ir kt. Plg. dar: **kominternas** — komunistinis internacionalas, **kominformas** — komunistinis informacijos biuras ir tt.

Tam tikrais atvejais galime ir mes tenkintis tik pirminėmis raidėmis, pvz.: **ALT** — Amerikos Lietuvių Taryba, **LKD** — Lietuvių Rašytojų Draugija, **JAV** — Jungtinės Amerikos Valstybės ir kt. Tačiau šitos rūšies santrumpos visai skiriasi

nuo ankščiau minėtųjų: jos tėra tik tam tikri ženymys, o radaras, džypas, kominternas arba Vlikas, Lietūkis yra jau kaitomai pavadinimai, tiek bendriniai, tiek tikriniai.

Tokių tarptautinių, iš santrumpų kilusių žodžių, kaip radaras, džypas, kominformas ir kt. daug kas nei nemėgė sa- vaip naujai nusakyti: kaip visuotinis šių laikų civilizacijos reiškinys, jie dažniausiai palieka pirmąsias kilmės, t. y. maždaug taip vadinami, kaip jie iš pradžių išradę buvo pavadinti. Čia išimti sudaro vokiečiai: šalia **Rundfunk** "radijas" jie ir **radar** yra pavadinę **Funkmass**. Bet šiaip jau kitos tautos panašiu keliu neina; didelio reikalo nėra ir mums tuo keliu pasukti, kaip kad vienas kitas kraštinis lietuviniojas gal padorėtų.

PIRMOJI MEILĖ

Nadas Rastenys

Vieną vakarą birželio
Aš išbėgau iš darželio,
Kur linksmitės rūtis želia,
Pažadėjau aš berniui,
Mylimajam dobieliui,
Jį sutikti prie upelio.

Mėnuo danguje žibėjo,
Žvaigždės kekėmis spindėjo,
Žemę miegas glamonėjo,
Žolynai perlus ragavo,
Jovarai sapnus sapnavo —
Nė lapelis nejudėjo.

Laukose rugiai, kaip siena,
Gėrė skaidrią mėnesieną —
Grūdą ugdė ir brandino;
Tarp rugių, tartum akeles,
Melsvažiedės rugiagėlės,
Žiemkenčius kukliai dabino.

Tik prūdė kurkliai nerimo
Ir žiogeliai už klijimo
Griežė mišrią sutartinę;
Ir už upės, už beržyno,
Maloni dainelė tvino,
Skrido per nakties mėlynę...

Greit baigiau neilgą kelią —
Aš jau prie sraunaus upelio...
Štai, ir mano numylėtas...
Susinėrė mūsų rankos —
Supėsi laukai ir lankos —
Juokės mums dangus žvaigždėtas.

Tyliai tekantis upelis
Ir gražus gražus pasaulis
Sielas meilės burtais siejo;
Mėnuo sviro, žvaigždės krito —
Žodžiai sravo, juokas plito —
Mudviem meilės pavydėjo.

Nesakyčiau, kaip širdžiai
Ir galva džiaugsmeliais užė,
Kai "myliu" jis man pasakė;
Neminėsiu džiaugsmo savo,
Kai jis mane nubučiovo —
Kaip širdis bangavo, plakė...

Pasakysiu, kad tik rytą —
Kai rasa nuo medžių krito —
Aš grįžau gult į svirnelį...
Ir kad mylima motuše
Kietu pančiu mane muše
Per... rasotą sijonėlį...

Nors gera mama tą kartą
Pančiu man labai įkrito
Per abu sijono šonus...
Bet birželio naktį šiltą —
Bernužėlį, upę, tiltą —
Prisiminti vis malonu...

baigusis gauna Bachelor of Science in Pharmacy laipsnį.

B. Profesinės mokyklos, į kurias priimami mažiausia vienerių metų kolegijos kursą baigusieji:

1. School of Architecture baigiama per ketverius metus. ir sėkmingai baigusis gauna Bachelor of Architecture laipsnį. Vadinasi, šito laipsnio įgijimas reikalauja mažiausia penkerių metų akademinio darbo.

C. Profesinės mokyklos, į kurias įstojant reikalauja būti baigus mažiau kaip dvejų metų kolegijos kursą:

1. Dental Hygiene — dantų higienos kursai (The Courses in Dental Hygiene) baigiami per dvejus metus ir baigusis gauna Bachelor of Science in Dental Hygiene laipsnį ir yra paruoštas dirbti dantų profilaktikos srityje arba dėti dantų higieną mokyklose.

2. School of Dramatic Arts baigiama per trejus metus su laipsniu Bachelor of Fine Arts.

3. School of Engineering baigiama per dvejus metus ir baigusis gauna Bachelor of Science in Chemical Engineering arba vieną iš šių šakų pagal tai, kurioje specializuosis studijuodamas, būtent: miestų inžinieriaus, elektros inžinieriaus, inžinieriaus inžinieriaus arba kasyklų inžinieriaus laipsnį.

4. Department of Nursing baigiama per trejus metus ir baigusieji (baigusios) gauna Bachelor of Science laipsnį bei galėtingosios sesers diplomą.

5. Occupational Therapy kurtininkų kolegija, baigiama per ketverius metus ir sėkmingai

Kultrūos reikalų apjungimas būtinas

Ar bus kviečiamas kultūros kongresas?

Jei kreipiama daug dėmesio į šalpos ir politinius reikalus, tai JAV gyvenantiems lietuviams, ypač tremtiniams, kultūros reikalais susidomėti reikia dar daugiau. Juo labiau, kad naujame kontinente ilgesniam laikui įsikūrę jau netoli 20,000 tremtinių ir jų tarpe kultūros reikalais besidomintių rasime tikrai grašų būrį. Keletas JAV lietuvių spaudoje kultūros reikalais idėjų straipsnių rodo, kad kultūros reikalai judinami vis dažniau.

Vienas pagrindinių iškeltųjų klausimų — kultūros reikalų centralizacija, apjungimas. DIRVOS 8 nr. idėjame Tėvynės Mylėtojų Dr-jos Pirm. W. M. Chase straipsnyje ir buvo kreiptasi į kultūrininkus ir kitus, prašant pasakyti kultūros reikalų apjungimo klausimu. W. M. Chase konkrečiai pasiūlė prie Tėvynės Mylėtojų Draugijos, kaip nesovinės ir nepartinės organizacijos, sudaryti komitetą — tarybą iš kultūros reikalų specialistų — tas komitetas sutelktu būdu galėtų "organizuoti išplėtoti kultūrinės kūrybos ir veiklos darbą". Savo straipsnyje "Kaip sušderinti" (taip pat DIRVOS 8 nr.) Redakcija, pasabejojusi, kad įvairios organizacijos ir ideologinės grupės gali neparuoti kultūros veiklą centralizuojančio organo, vis dėlto pripažino reikala diskutuoti Jį turėtų išdiskutuoti kultūros sričių veikėjai, o iniciatyvos tektų imtis gal ir TMD vadovybei. Tas pats TMD pirmininkas dar šiuo reikalu rašė LIETUVIŲ KELIO 3 nr., o vėliau jis paskelbė ir konkrečius sumanymus — esą, yra vilties, kad birželio mėn. Baltimorėje įvyksiančiame TMD seime bus įsteigta Kultūrinė Kolegija (planuoti kultūros darbui) ir Kultūros Fondas (kultūriniam darbiui remti). TMD Centro Komitetas būsiąs administracinio visų kultūros darbų organu.

Kultūros reikalais rašyta ir daugiau. Atkreipta dėmesys, kad privačios iniciatyvos pasiūlymų yra nemaža (ryškiausi pavyzdžiai — Clevelando, Bostono, Detroito kolonijos), tačiau trūksta tą iniciatyvą apjungiančio centro. Atsiliepi ir Vokietijoje išėinas LIETUVIS (11 nr.), iškeldamas mintį, kad srovės organizacijos nenorės atsakyti savo pozicijų, ypač negalėdamos tame naujajame organe "griežt pirmuoju smuiku". Vis dėlto laikraštis siūlo kultūros organizacijų vadams bent tarpiais privačiai pasitarti, ką galima būtų "konkrečiau ir reikalingu kartu nuveikti". Esą, ir kultūros dirvonus kibtį reikia sutartinai, kaip futbolo komandoje.

Kaip matyti, kultūros darbo apjungimo klausimas rūpi daug kam ir, reikia manyti, rūpi nuolat. Tačiau, kaip jau minėjome, širdžiai. Malonu, kad juo taip susirūpinęs senas JAV lietuvių veikėjas p. Chase — čekanauskas. Tai tik rodo, kad kultūros srity senųjų ir naujųjų ateivių nuomonės gali sutapti. Bet ar tai galima, ar tai įvyks? Ar bus Kultūros Fondas — kultūros reikalams centralizuoti? Tai yra klausimas, kurį iškelti jau seniai laikas.

Kultūros Fondas — graži sąvoka, kurią latviai pavertė realia tikrove dar laisvės laikais. O mes, atvirai kalbant, nesugebame išsiskirti iš spaudoje idėjų sumanymų ir gražių žodžių. Mūsų rašytojai jau tremtyje, 1947 m. suvažiavime Augsburgėje, Kultūros Fondą įsteigė, bet, deja, emigracijos momentas dar darą sutrukdė. Šiuo metu veiklūs KF skyriai veikia Australijoje ir JAV — Clevelande. O kur centras? Kas nebuvo atlikti Lietuvoje ir Vokietijoje, gal pavyks JAV?

Rašytojai, tremtyje sudarę Kultūros Fondą, kurį parėmė, galėtume sakyti, ir visos ideologinės srovės, turėtų Fondo vežimą ištempti iš klampynės.

Kad Kultūros Fondo veiklą reikia tęsti ir kurti, dėl to, rodos, nėra abejonių. JAV sąlygose toks fondas net labai skubiai reikalingas, turint galvoje visą eilę skurstančių ar neturintinių kūrybiniam darbiui sąlygų mūsų rašytojų, dailininkų, mokslininkų ir kt. Juk aišku, kad paskirų grupių parama kultūrininkams negalės būti tiek efektinga, kiek stipraus organo žygiai.

DIRVA buvo teisingai pastebėjusi, kad nesvarbu organo pa-

bario lauk, o kiti griuvo prie miegamojo kambario langų pažiūrėti pragarą. Kokia trejeta šimtų metų nuo mūsų bloko, pamėškė, kurenosi didžiulis laužas. Apie jį su ilgais pagaikščiais sukinėjosi keliolika žmonių ir jais vartė degančius kūnus. Į viršų kildavo debesys kibirkščių, nuo kurių tie žmonės bėgdavo į šalis. Tas jų bėgiojimas atrodė, lyg jie šoka apie ugnį ir kelia kažkokias orgijas. Ilgi besidriekia šešėliai vaizdavo jų ragus ir uodegas, kurie kabinėjosi už netoliese esančių medžių šakų. Velniai šoko, o raganos suokė jiems savo dainas...

Ten degė moterų lavonai, kuriuos per dienas savo vežimais į čia stūmė kaliniai. Su kaupe prikrauti vežimai būdavo pridengiami antklodėmis, iš po kurių kyšodavo išdžiuvusios rankos, laibutės kojos arba skausmo iškreipti veidai. Pamėškė kaliniai tuos lavonus sukradavo į krūvas, kaip malkas į sieksnius ar metrus. Po keleto dienų užkurdavo laužą ir juos mesdavo į ugnį kaip pagalius.

Tie laužai degė daugelį žiemų vakarų ir naktų, ir apie juos vis šoko velniai... Degė ir tada, kai dėl lėktuvų aliarimo tek-davo gesinti žiburius virš spygliuotų vielų tvoros.

(Ištraukos iš A. Gervydo knygos "Už spygliuotų vielų")

baigusis gauna Bachelor of Science in Pharmacy laipsnį.

B. Profesinės mokyklos, į kurias priimami mažiausia vienerių metų kolegijos kursą baigusieji:

1. School of Architecture baigiama per ketverius metus. ir sėkmingai baigusis gauna Bachelor of Architecture laipsnį. Vadinasi, šito laipsnio įgijimas reikalauja mažiausia penkerių metų akademinio darbo.

C. Profesinės mokyklos, į kurias įstojant reikalauja būti baigus mažiau kaip dvejų metų kolegijos kursą:

1. Dental Hygiene — dantų higienos kursai (The Courses in Dental Hygiene) baigiami per dvejus metus ir baigusis gauna Bachelor of Science in Dental Hygiene laipsnį ir yra paruoštas dirbti dantų profilaktikos srityje arba dėti dantų higieną mokyklose.

2. School of Dramatic Arts baigiama per trejus metus su laipsniu Bachelor of Fine Arts.

3. School of Engineering baigiama per dvejus metus ir baigusis gauna Bachelor of Science in Chemical Engineering arba vieną iš šių šakų pagal tai, kurioje specializuosis studijuodamas, būtent: miestų inžinieriaus, elektros inžinieriaus, inžinieriaus inžinieriaus arba kasyklų inžinieriaus laipsnį.

4. Department of Nursing baigiama per trejus metus ir baigusieji (baigusios) gauna Bachelor of Science laipsnį bei galėtingosios sesers diplomą.

5. Occupational Therapy kurtininkų kolegija, baigiama per ketverius metus ir sėkmingai

LIETUVIO atstovas Amerikoje — St. Nasytis, 4579 W. 157th St., Cleveland, Ohio. Pre-numerata mėnesiui 50c.

LIETUVIO atstovas Amerikoje — St. Nasytis, 4579 W. 157th St., Cleveland, Ohio. Pre-numerata mėnesiui 50c.

LIETUVIO atstovas Amerikoje — St. Nasytis, 4579 W. 157th St., Cleveland, Ohio. Pre-numerata mėnesiui 50c.

LIETUVIO atstovas Amerikoje — St. Nasytis, 4579 W. 157th St., Cleveland, Ohio. Pre-numerata mėnesiui 50c.

LIETUVIO atstovas Amerikoje — St. Nasytis, 4579 W. 157th St., Cleveland, Ohio. Pre-numerata mėnesiui 50c.

LIETUVIO atstovas Amerikoje — St. Nasytis, 4579 W. 157th St., Cleveland, Ohio. Pre-numerata mėnesiui 50c.

LIETUVIO atstovas Amerikoje — St. Nasytis, 4579 W. 157th St., Cleveland, Ohio. Pre-numerata mėnesiui 50c.

LIETUVIO atstovas Amerikoje — St. Nasytis, 4579 W. 157th St., Cleveland, Ohio. Pre-numerata mėnesiui 50c.

Mokslas ir mokyklos Jungt. Valstybėse

Daugeliui naujai į JAV atvykusių kyla nutrauktų studijų temsimo problema, o priaugusių vaikų turintieji tėvai taipgi suinteresuoti žiniomis apie amerikinių mokyklų santvarką. Tad ir teikiame šių žinių apie JAV mokyklas.

Pradinis ir iš dalies gimnazijos mokslas J.A.Valstybėse, kaip ir Lietuvoje prieš okupaciją, yra privalomas vaikams nuo 6-7 iki 17 metų. Tame laikotarpyje tėvai privalo vaikus siųsti arba į valstybines "public school" arba į privates, daugiausia parapijines, įvairių religinių bendruomenių išlaikomas mokyklas. Kadangi valdinėse mokyklose religija nedėstoma, tai religijos mokytis vaikai, tėvų nuožūra, siunčiami į parapijines "Sunday schools", atsižvelgiant kuriai religijai tėvai priklauso. JAV yra 118 lietuviškų Romos katalikų mokyklų.

Pradinis mokslas yra aštuonerių metų ir gimnazijos mokslas (high school) ketverių. Bendrai skaičiuojama, kad amerikinė "high school" atitinka lietuviškos gimnazijos šešias klases, bet iš tikrųjų tokio užskaitymo JAV mokyklos neduoda. Pastaraisiais metais JAV labiau pradeda įsigyventi toks paskirstymas: šešeri metai pradinės mokyklos, treji metai progimnazijos (junior high school) ir treji metai gimnazijos (high school). Baigusis gauna diplomą ir gali būti priimtas į kolegiją, kurią gali tikėtis baigti mažiau kaip per ketverius metus, o baigęs gauti bakalaurato laipsnį — Bachelor of Arts (Baccalaureus Artium) arba Bachelor of Science (Baccalaureus Scientiae). Kolegijoje pirmametis studentas vadinamas Freshman, antrametis — sophomore, trečiametis — junior ir kevirtametis — senior. Bachelor of Arts laipsnis duodamas neprofesinės studijas baigusiems, kur buvo dėstomos kalbos, literatūra, socialiniai mokslai ir matematika. Bachelor of Science laipsnis teikiamas baigusiems techninio ir profesinio pobūdžio studijas. Turintis Bachelor of Arts laipsnį laikomas įgijusiu aukštojo mokslo bendrąjį išsilavinimą, bet neįgijusiu profesijos. Toks laipsnis jam pvz. duoda teisę stoti į kurio nors universiteto medicinos mokyklą ir per ketverius metus įsigyti medicinos daktaro laipsnį. Be šių dvejų pagrindinių laipsnių, teikiami dar ir profesiniai laipsniai, kuriuos įsigy-

ti baigusiam "high school" paprastai ima daugiau negu ketverius metus. Štai žinomesnieji profesiniai laipsniai: Bachelor of Agriculture (B. A.), B. of Accounting (B. Acc.), B. of Architecture (B. Ar.), B. of Business Administration (B. B. A.), B. of Chemistry (B. C.), B. of Chemical Engineering (B. C. E.), B. of Civil Engineering (B. C. E.), B. of Surgery (B. Chir.), B. of Civil Law (B. C. L.), B. of Commerce (B. Com.), B. of Education (B. E.), B. of Electrical Engineering (B. E. E.), B. of Engineering (B. Eng.), B. of Finance (B. F.), B. of Laws (B. L. arba B. L. L.), B. of Mining Engineering (B. M. E.), B. of Music (B. Mus.), B. of Oriental Languages (B. O. L.), B. of Physical Education (B. P. E.), B. of Textile Engineering (B. T. E.).

Sekantis aukštesnis akademinis laipsnis — Master of Arts (Magister Artium — M. A.), arba Master of Science (Magister Scientiae — M. S.) — įgyjamas pastudijavus nemažiau kaip vienerius metus, jau turint bakalaurato laipsnį. Atitinkami magistro laipsniai teikiami pagal profesijas, panašiai kaip ir bakalauras. Doktorato (Doctor of Philosophy) įsigijimas paprastai eikalauja dar dvejų darbo metų, jau magistro laipsnį turint. Studijos iki bakalaurato laipsnio vadinamos undergraduate studies arba undergraduate work, tuo tarpu kai studijos po bakalaurato vadinamos graduate studies, arba graduate work.

Jungt. Amerikos Valstybėse yra populiarios taip vadinamos profesinės mokyklos, kurias baigęs, kaip jau minėta, gauna atitinkamą akademinį ir kartu profesinį laipsnį. Vadinasi, studentas, parodęs gabumą ar pamėgęs kurią specialybę, besimokydamas pradinėje mokykloje arba gimnazijoje (high school), toliau gali siekti bakalaurato ar aukštesnio laipsnio vienoje iš šių profesijų: architektūroje, biznyje, dramose, mene, dantų gydyme, inžinerijoje (elektra, mašinerija ir tt.), žurnalizme, teisėje, bibliotekų tarnyboje, medicinoje, ligonių slaugyme, optometrijoje, sociologijoje ir mokytojų vimo profesijoje. Gi studentas, kuris nesiekia specifinės profesijos, pasirenka bendro lavinimo mokyklą — liberal arts schools, arba neprofesinius pritaikomųjų mokslų dalykus, kur jis taipgi gali studijuoti iki doktorato, neįgydamas profesijos, išskyrus akademinį laipsnį.

A. Profesinės mokyklos, į kurias priimami gimnazijas (high school) baigusieji:

Norint patekti į minimų profesijų mokyklas, tenka susidurti su įvairiais reikalavimais: viešos pasitenkina "high school" diplomu, o kitos reikalauja bakalaurato laipsnio, pavyzdžiui, medicinos mokyklos.

Čia tenka išaiškinti ir amerikinio universiteto sąvoką. Universitetu čia vadinama įstaiga, kuri turi kelias profesines mokyklas ir, be bakalaurato, dar teikia magistro bei doktorato laipsnius, tuo tarpu kolegija teikia tik bakalaurato, o išimtiniais atvejais ir magistro laipsnius.

Kadangi kiekvienas universitetas ir kolegija turi skirtingus reikalavimus atskiroms profesijoms bei mokslo šakoms, tai pagrindu imsimės Kolumbijos Universitetą New Yorke (Columbia University), nuo kurio bus galima orientuotis, kokį pasirinkimą studentas turi turėti, ruošdamasis kuriai nors profesijai ar šiaip siekdamas akademinio laipsnio.

Štai Columbia University padaliniai: Barnard College mergaitėms ir Columbia College vyrams. Tos kolegijos duoda bendro lavinimo kursą ir atitinkamą paruošimą norintiems stoti į profesines mokyklas. Studentas ar studentė, sėkmingai baigus ketverių metų kursą, gauna Bachelor of Arts laipsnį. Pirmieji dveji metai skiriami studento ar studentės bendram lavinimui pagilinti, o pastaraisiais dvejais metais studentai renkasi kursus, artimus pasirinkimui į profesines studijas. Kadangi daugelis profesinių mokyklų iš kandidatų tereikalauja metų, dvejų ar trejų kolegijinio pasirušimo, tai daugelyje atvejų studentas gali pereiti į profesinę mokyklą ir kolegijos nebaigęs, atsižvelgiant į tai, kuriai profesijai jis ruošiasi.

Kadangi laikoma, kad Europos gimnazijos kursas yra kiek aukštesnis už amerikinę "high school", tai lietuvišką studentą baigus studentas ar studentė studodamas į vieną iš tų kolegijų gali tikėtis gauti užskaitas universiteto nuožūra.

A. Profesinės mokyklos, į kurias priimami gimnazijas (high school) baigusieji:

1. Department of Nursing (gailestingųjų seserų mokykla), kuri baigiama per trejus metus ir baigusieji gauna gailestingosios sesers diplomą (diploma if nursing).

2. College of Pharmacy (vaistinininkų kolegija, baigiama per ketverius metus ir sėkmingai

Kaip sovietai grobia žmones

Šių metų sausio mėn. sovietų slaptosios tarnybos vyr. būstinėje Vienoje, Imperial viešbutyje, pasirodė graži bei elegantiška blondinė. Ji rankoje turėjo pakvietimą pas kapitoną Orlovą. Aisku, ta pavardė nebuvo tikroji to karininko pavardė, bet tik slaptyvardis, tačiau faktas, kad jis tarnavo SMECH skyriuje, t. y. MVD karinės kontržvalgybos skyriuje. Blondinė vadinosi Gisela Sell ir buvo 24 m. amžiaus. Šešėliai apie akis ir mažos raukšlės apie ryškiai raudonai nudažytas lūpas rodė, kad ji jau buvo šį tą pergyvenusi.

Ji gimė Berlyne. Savo tėvų ji nepažinojo, nes buvo pamestinukė. Perėjusi per įvairių globėjų rankas, karui prasidėjus pateko į fabriką. Buvo lietuotija. Vokietijai grįžtant, nusi-kraustė į Pragę, iš ten vokiečius vežant pateko į Austriją. Slauge dirbo sovietų karo ligoninėje. Tas ją išgelbėjo nuo iš-trėmimo į Vokietiją. Čia greitai susipažino su jaunu sovietų leitenantu Konstantinu Jelenevskiu. Abu įsimylėjo ir metus gyvenė laimingai. Tačiau vieną naktį "Kostja", kaip ji jį vadino, buvo atšauktas atgal į Rusiją — už uždrausta "broliai-masi", kaip vėliau sužinojo. O jie jau norėjo susituokti. Gisela vėl buvo vieniša. Kiek pagalvoję, ji parašė prašymą sovietų kariuomenės vadui Austrijoje, prašydamą sovietų pilietybės ir leidimo išeiti už Jelenevskio. Prašymas buvo atmes-tas.

Antrasis prašymas, kurį Gisela įteikė po trejų metų, buvo patenkintas. Tačiau tai jau nebuvo prašymas leisti tuoktis, o tik aplankyti savo motiną Berlyne. Grįžusi ji gavo Orlovo pakvietimą.

Rusų dezertirai — agentai

Kapitoną Orlovą buvo labai meilus. "Klausyk, balandėli, — sakė jis, — mes jums padarėme malonumą ir leidome važiuoti pas motiną Berlyną. Dabar jūs turėtumėt atsidėkoti. Po to gal mes dar kartą galėsime pakalbėti apie lt. Jelenevskį. Reikalus štai koks: Austrijoje, amerikiečių zonoje, vaikiojasi keletas sovietų dezertyrų, kurie tarnauja amerikiečių žvalgyboje. Savaime aišku, kad jie jums kiek rūpi. Jūs galite mums padėti, nes esate graži ir gerai kalbate rusiškai. Štai jums trys pavardės. Tie žmonės gyvena Steyre. Važiukite ten, nustatykite jų gyvenamąją vietą ir man praneškite apie tai. Kelionės išlaidos eina mūsų sąskaiton."

Gisela delsė. Ji pradėjo išsiskūnėti. Orlovo veidas sustingo. Jis šaltai pasakė: "Būklė yra visai aiški, panele Sell, jei jūs atsisakote, lt. Jelenevskis brangiai sumokės." To pakako. Gisela sutiko. Kapitoną Orlovą davė jai smulkias instrukcijas. Dvi dienas vėliau ji jau buvo Steyre. Netrukus ji galėjo nustatyti, kad du jos ieškomi asmenys buvo jau emigravę. Trečiasis, 35 metų rusas Viktoras Morejevas, DP, buvo dar vietoje ir dirbo amerikiečių kontržvalgyboje.

Gisela nuėjo pas Morejevą ir pasisakė esanti vieno emigravusiųjų draugė. Ji norinti sužinoti jo adresą. Pasikalbėjimas už-

Naujas žodynas

V. Pėteraičio

"Mažasis lietuviškai — angliskasis žodynas"

(su tartimi), naujai išleistas, apimęs virš 12,000 žodžių, įrašytas kietais drobės viršeliais, 418 psl., gaunamas šiuo adresu: Gabija, 412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Kaina \$2.00.

truko gana ilgai. Dar tą patį vakarą Morejevas prisiekė amžiną meilę ir paprašė Giselos rankos.

Sekantį rytą jie sutarė vėl susitikti, sausio 11 d. Morejevas nuėjo į savo įstaigą, Gisela išvažiavo į Vieną. Jos raportas Orlovui labai patiko: "Puiku, šviesusis nuode, — sakė jis, — Morejevas mums skubiai reikalingas." Gisela į rankinuką įsikišo 1,000 šilingų.

Mokestis: vienas mėnuo kontrabandos

Tos pačios dienos popietė Orlovas "Café Maierhofer" suaukė konferenciją. Prie marmurinio staliuko šalia jo sėdėjo padugnį tipai. Benno Blumas, vadinamas "padugnį karaliumi", kuris jau keli metai grobė sovietams žmones ir už kiekvieną pristatytą auką gaudavo teisę vieną mėnesį nevaržomai gabenoti cigaretes iš Vengrijos į Austriją, ir jo bičiulis Michaelis Bergeris, 24 m. šoferis, priklausęs Blumo bandai. Visas reikalas buvo aptartas ir paruoštas kruopštus planas. Po nusi-sekusios akcijos Gisela ir Bergeris turėjo gauti po 5,000 šilingų.

Dar tą patį vakarą dvi didelės automatinės — chevroletai, vienas žalias ir vienas juodas, išvažiavo iš Vienos. Viename iš jų sėdėjo Orlovas, Gisela, Blumas ir Bergeris, kitame ginkluotais sovietų kareivis, du Blumo gaujos nariai "Papa" ir "Egon" bei šoferis Richardas Weichselbergeris. Pasienio miestyje St. Valentinė buvo pernaktota.

Sekantį rytą, sausio 11 d., automobiliai įvažiavo į amerikiečių zoną. Sovietų sargybiniai, išgirdę slaptažodį "Nina", tuojau atidarė užvarą. Orlovas ir kareivis liko sovietų pusėje. Steyry-

sustota viename viešbutyje netovakara Morejevas prisiekė amžiną meilę ir paprašė Giselos rankos. (Tęsinys iš pereinamo numerio)

Mačys Vytas, Domicilė, Vytas, Ričardas, Dalia — Saybrook, Conn. Malinauskas Antanas — Putnam, Conn. Matikiūnas Vincas — Chicago, Ill. Meželis Antanas, Veronika — Chicago, Ill. Mielulis Alfonsas — Waterbury, Conn. Mielulis Agota, Povilas, Viktoras — Chicago, Ill. Jarbutavičius Juozas, Sofija, Janina-Danutė — Rumford, Maine. Naujokas Jurgis, Nina, Ela, Ričardas — Lockport, Ill. Neverauskas Juozas, Josephine — E. Chicago, Ind. Niefeldt Karl, Wera — New York, N.Y. Pacas Romanas, Ona — Brooklyn, N.Y. Podbereskiene Valentina — Elizabeth, N.J.

17 val. vietoj Morejevo stotijje pasirodė trys CIC agentai ir suėmė viliojančiai laukiančią Gisela. Jos rankinuke buvo rastos Cherry Brandy butelis su stipria morfijaus priemaiša. Po poros minučių buvo suaiškintas, neva tyčia pro stotį bevažiuojantis chevroletas. Bergeris, Weichselbergeris ir "Egonas" buvo suimti ir surakinti. Automobilis buvo rastas kirvis, bonka chloroformo, eterio, kiti automobilio numeriai pakeitimui ir nemaža virvių. Kai suimtieji prie CIC būstinės buvo išlaipinti iš automobilio, "Egonas" staiga pradėjo bėgti ir dingo be žinios. Negalima buvo rasti ir žaliojo chevroleto. Blumas ir jo sėbrai užuodė pavojų ir laiku paspruko.

Jau per pirmąjį tardymą Gisela pradėjo verksti ir viską išpasakojo. Jei Morejevas būtų su-

gegužės 9 d. laivu "General Haan" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai: (Tęsinys iš pereinamo numerio)

Poderys Antanas, Antosė, Romualdas — Eddystone, Pa. Rabauskas Povilas, Marija — Dearborn, Mich. Raila Stepa — Massey, Md. Raudonis Juozas — Chicago, Ill. Reklys Vytas, Vilma, Dalija — Marija, Magdalena — Hartford, Conn. Salemonaitė Regina — Hartford, Conn. Slušys Vaclovas, Anelė — Top, Oregon. Statkus Eduardas — Waterbury, Conn. Steins Juozas — Worcester, Mass. Tamulaitis Stasys — Chicago, Ill. Ulenas Jonas, Magdalena, Petras, Birutė — Brooklyn, N.Y. Unguraitis Vincas, Liudvika, Rasa-Liuda — Cleveland, O. Vaikutis Vytas — Stamford, Conn. Vaitekūnas Julius — Chicago, Ill. Valiulis Gasparas — Omaha, Nebr. Vaskys Tomas, Marija — Baltimore, Md. Vėžys Jonas, Konstantina, Gertruda — Chicago, Ill. Vildzius Margaret — Miami, Florida. Vitkauskas Eleonora, Teofila — Brockton, Mass. Wasilewski Mieczislaw — Chicago, Ill. Zvirblis Vytas-Povilas, Genovaitė, Birutė — Worcester, Mass. Zymantas Povilas, Ona, Povilas Vytas, Elena — Genovaitė, Birutė — Omaha, Nebr. Žukauskas Domas — Chicago, Ill.

Gegužės 13 d. laivu "General Ballou" į New Yorką atvyksta šie lietuviai trėmetiniai: Alinauskas Stasys — Brooklyn, N.Y. Aranauskas Vladas — Nashua, N.H. Balramonaitis Kazys, Irena, Janina, Aldona, Vytas — Alexandria, Va. Balys Stasys, Salomėja, Aldona, Saulius — Grand Rapids, Mich. Bavarskas Medardas, Erna, Lukretia — Detroit, Mich. Bernatavičius Stasys, Sofija, Nijolė — Cicero, Ill. Bigelis Jurgis, Katarina — Bridgeport, Conn. Bobinas Feliksas, Janina, Virginija — Chicago, Ill. Budzeika Juozas — Hart, Mich. Čičikas Marija, Boleslovas, Eleonora, Bronislava — Chicago, Ill. Danisevičius Stasys, Ona, Ona — Brooklyn, N.Y. Dikis Adolfas, Antanina, Irena, Johana — Saranac, N.Y. Dambrauskas Izidorius, Emilija, Petras — Chicago, Ill. Dubauskas Antanas, Elena — Omaha, Nebr. Franckevičius Apolonia, Brigita — Brooklyn, N.Y. Gavilėnė Antosė — Richmond Hill, N.Y. Gavilėnė Aleksandra — Windsor, Conn. Gružauskas Domė — Linden, N.J. Gudeika Konstancija — Alexandria, Va. Heiningas Paulina, Leopoldas, Zofija — Detroit, Mich. Janulevičius Mečys — Chicago, Ill. Jasukaitis Ieva, Irena — New York, N.Y. Jautokas Viktoras, Vanda, Antanina, Janina — Chicago, Ill. Juknevičius Paulius — Chicago, Ill. Juozapaitis Ona — Cleveland, Ohio. Kacionis Pranas, Jadvyga — Brooklyn, N.Y. Karalius Juozas, Uršulė, Česlava, Juozas-Jurgis — Bridgeport, Conn. Kliučinskis Jonas — Brooklyn, N.Y. Kurapai Petronėlė, Dalia, Vitas — New Britain, Conn. Kvedaras Motiejus — Chicago, Ill. Kulvelis Vladas, Kazimiera, Dalia — S. Boston, Mass. Kuras Irena, Augustas, Magdalena — Chicago, Ill. Laurinavičius Stasys — Chicago,

Naujausi naujakuriai

Maciejauskas Vladislava, Kristina, Vladas — Cleveland, O. Milkovaitis Karolis, Elena, Margarita — Chicago, Ill. Malinauskas Henrikas — Wilkes-Barre, Pa. Mikulskis Viktoras, Ona, Algirdas, Ramutė — Chicago, Ill. Naujokas Andrius, Emilija, Andrius — Rochester, N.Y. Naumovas Jurgis, Kapotalina — New York, N.Y. Paulikas Juozas, Elena — Hartford, Conn. Pečenkytė Petronėlė — Hartford, Conn. Pisareviš Aleksandras, Marija, Margarita, Irena — Chicago, Ill. Pladys Jonas, Sigita — Cleveland, Ohio. Pumputis Antanas — Maspeth, N.Y. Ramanauskas Mykolas — So. Boston, Mass. Rauba Jonas, Saulė, Liuda — Andover, Mass. Razmus Irena, Simonas, Marcelė — East Chicago, Ind. Reivydas Liudas, Genė, Liudvikas, Genė-Birutė — Brooklyn, N.Y. Rukuiža Vytas, Virginijus, Milda — Cicero, Ill. Rytėnas Eugenija, Vilijus — Brooklyn, N.Y. Sarpalius Motiejus, Petronėlė, Birutė — Paterson, N.J. Saulytė Ona — Baltimore, Md. Šikšnius Petras, Ona, Nijolė, Elvyra, Hans — Cleveland, O. Šileika Antanas, Aldona, Gintarė, Birutė — Washington Crossing, Penn. Šileika Antanas, Antanina, Rimas-Antanas, Teodora-Aldona — Philadelphia, Pa. Simaitis Juozas, Eugenija, Algimantas — Detroit, Mich. Šipaila Kazys — Newark, N.J. Stepulaitis Magdalena — Cicero, Ill. Sutkaitis Kazys, Olga, Paulius — Souderton, Penn. Tarosas Antanas, Juozas — Chicago, Ill. Trakimas Jonas, Sofija, Algirdas, Irena — Philadelphia, Pa. Tyrlis Povilas, Marija, Povilas — Chicago, Ill. Vaitekauskaitė Monika — Chicago, Ill. Žydavičius Kazys, Stasė, Evaldas, Nijolė, Rimvydas — Lynn, Mass.

Gegužės 15 d. laivu "Gen. Howze" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai: Akelis Jurgis, Jadvyga, Jurgis — Brooklyn, N.Y. Arbataitis Bronius, Angelė, Romas, Eleonora, Birutė, Barbara — Chicago, Ill. Beleckaitis Antanas, Zofija, Vidmantas, Raimundas — Plattsburg, N.Y. Blechertaitė Agota — Omaha, Nebr. Boguta Motiejus, Eugenija, Nijolė, Birutė — Baltimore, Md. Budzienė Antanina — Wilkes-Barre, Pa. Butvilas Jonas, Albina, Jonas — Chicago, Ill. Čaplinskis Algirdas — Cicero, Ill. Cironka Česlovas — Kennebunk Port, Maine. Duobienė Adelė, Rimantas — Wilkes-Barre, Pa. Gečas Vladas, Lydija, Marija, Aleksandras, Joana — Herreid, So. Dakota. Griška Juozas — Brooklyn, N.Y. Grinkevičiūtė Ona — S. Boston, Mass. Jankauskas Aleksas, Elena — Chicago, Ill. Jasinskis Vladas, Rozalija, Ona, Vladas — New York, N.Y. Juška Jonas, Ada, Aušrelė, Jonas, Gražina — Chicago, Ill. Karaitis Algirdas, Viktorija, Elena — Detroit, Mich. Kirkus Liudvikas — Chicago, Ill. Kindytė Ieva — Omaha, Nebr.

Poderys Antanas, Antosė, Romualdas — Eddystone, Pa. Rabauskas Povilas, Marija — Dearborn, Mich. Raila Stepa — Massey, Md. Raudonis Juozas — Chicago, Ill. Reklys Vytas, Vilma, Dalija — Marija, Magdalena — Hartford, Conn. Salemonaitė Regina — Hartford, Conn. Slušys Vaclovas, Anelė — Top, Oregon. Statkus Eduardas — Waterbury, Conn. Steins Juozas — Worcester, Mass. Tamulaitis Stasys — Chicago, Ill. Ulenas Jonas, Magdalena, Petras, Birutė — Brooklyn, N.Y. Unguraitis Vincas, Liudvika, Rasa-Liuda — Cleveland, O. Vaikutis Vytas — Stamford, Conn. Vaitekūnas Julius — Chicago, Ill. Valiulis Gasparas — Omaha, Nebr. Vaskys Tomas, Marija — Baltimore, Md. Vėžys Jonas, Konstantina, Gertruda — Chicago, Ill. Vildzius Margaret — Miami, Florida. Vitkauskas Eleonora, Teofila — Brockton, Mass. Wasilewski Mieczislaw — Chicago, Ill. Zvirblis Vytas-Povilas, Genovaitė, Birutė — Worcester, Mass. Zymantas Povilas, Ona, Povilas Vytas, Elena — Genovaitė, Birutė — Omaha, Nebr. Žukauskas Domas — Chicago, Ill.

Maciejauskas Vladislava, Kristina, Vladas — Cleveland, O. Milkovaitis Karolis, Elena, Margarita — Chicago, Ill. Malinauskas Henrikas — Wilkes-Barre, Pa. Mikulskis Viktoras, Ona, Algirdas, Ramutė — Chicago, Ill. Naujokas Andrius, Emilija, Andrius — Rochester, N.Y. Naumovas Jurgis, Kapotalina — New York, N.Y. Paulikas Juozas, Elena — Hartford, Conn. Pečenkytė Petronėlė — Hartford, Conn. Pisareviš Aleksandras, Marija, Margarita, Irena — Chicago, Ill. Pladys Jonas, Sigita — Cleveland, Ohio. Pumputis Antanas — Maspeth, N.Y. Ramanauskas Mykolas — So. Boston, Mass. Rauba Jonas, Saulė, Liuda — Andover, Mass. Razmus Irena, Simonas, Marcelė — East Chicago, Ind. Reivydas Liudas, Genė, Liudvikas, Genė-Birutė — Brooklyn, N.Y. Rukuiža Vytas, Virginijus, Milda — Cicero, Ill. Rytėnas Eugenija, Vilijus — Brooklyn, N.Y. Sarpalius Motiejus, Petronėlė, Birutė — Paterson, N.J. Saulytė Ona — Baltimore, Md. Šikšnius Petras, Ona, Nijolė, Elvyra, Hans — Cleveland, O. Šileika Antanas, Aldona, Gintarė, Birutė — Washington Crossing, Penn. Šileika Antanas, Antanina, Rimas-Antanas, Teodora-Aldona — Philadelphia, Pa. Simaitis Juozas, Eugenija, Algimantas — Detroit, Mich. Šipaila Kazys — Newark, N.J. Stepulaitis Magdalena — Cicero, Ill. Sutkaitis Kazys, Olga, Paulius — Souderton, Penn. Tarosas Antanas, Juozas — Chicago, Ill. Trakimas Jonas, Sofija, Algirdas, Irena — Philadelphia, Pa. Tyrlis Povilas, Marija, Povilas — Chicago, Ill. Vaitekauskaitė Monika — Chicago, Ill. Žydavičius Kazys, Stasė, Evaldas, Nijolė, Rimvydas — Lynn, Mass.

Gegužės 15 d. laivu "Gen. Howze" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai: Akelis Jurgis, Jadvyga, Jurgis — Brooklyn, N.Y. Arbataitis Bronius, Angelė, Romas, Eleonora, Birutė, Barbara — Chicago, Ill. Beleckaitis Antanas, Zofija, Vidmantas, Raimundas — Plattsburg, N.Y. Blechertaitė Agota — Omaha, Nebr. Boguta Motiejus, Eugenija, Nijolė, Birutė — Baltimore, Md. Budzienė Antanina — Wilkes-Barre, Pa. Butvilas Jonas, Albina, Jonas — Chicago, Ill. Čaplinskis Algirdas — Cicero, Ill. Cironka Česlovas — Kennebunk Port, Maine. Duobienė Adelė, Rimantas — Wilkes-Barre, Pa. Gečas Vladas, Lydija, Marija, Aleksandras, Joana — Herreid, So. Dakota. Griška Juozas — Brooklyn, N.Y. Grinkevičiūtė Ona — S. Boston, Mass. Jankauskas Aleksas, Elena — Chicago, Ill. Jasinskis Vladas, Rozalija, Ona, Vladas — New York, N.Y. Juška Jonas, Ada, Aušrelė, Jonas, Gražina — Chicago, Ill. Karaitis Algirdas, Viktorija, Elena — Detroit, Mich. Kirkus Liudvikas — Chicago, Ill. Kindytė Ieva — Omaha, Nebr.

Maciejauskas Vladislava, Kristina, Vladas — Cleveland, O. Milkovaitis Karolis, Elena, Margarita — Chicago, Ill. Malinauskas Henrikas — Wilkes-Barre, Pa. Mikulskis Viktoras, Ona, Algirdas, Ramutė — Chicago, Ill. Naujokas Andrius, Emilija, Andrius — Rochester, N.Y. Naumovas Jurgis, Kapotalina — New York, N.Y. Paulikas Juozas, Elena — Hartford, Conn. Pečenkytė Petronėlė — Hartford, Conn. Pisareviš Aleksandras, Marija, Margarita, Irena — Chicago, Ill. Pladys Jonas, Sigita — Cleveland, Ohio. Pumputis Antanas — Maspeth, N.Y. Ramanauskas Mykolas — So. Boston, Mass. Rauba Jonas, Saulė, Liuda — Andover, Mass. Razmus Irena, Simonas, Marcelė — East Chicago, Ind. Reivydas Liudas, Genė, Liudvikas, Genė-Birutė — Brooklyn, N.Y. Rukuiža Vytas, Virginijus, Milda — Cicero, Ill. Rytėnas Eugenija, Vilijus — Brooklyn, N.Y. Sarpalius Motiejus, Petronėlė, Birutė — Paterson, N.J. Saulytė Ona — Baltimore, Md. Šikšnius Petras, Ona, Nijolė, Elvyra, Hans — Cleveland, O. Šileika Antanas, Aldona, Gintarė, Birutė — Washington Crossing, Penn. Šileika Antanas, Antanina, Rimas-Antanas, Teodora-Aldona — Philadelphia, Pa. Simaitis Juozas, Eugenija, Algimantas — Detroit, Mich. Šipaila Kazys — Newark, N.J. Stepulaitis Magdalena — Cicero, Ill. Sutkaitis Kazys, Olga, Paulius — Souderton, Penn. Tarosas Antanas, Juozas — Chicago, Ill. Trakimas Jonas, Sofija, Algirdas, Irena — Philadelphia, Pa. Tyrlis Povilas, Marija, Povilas — Chicago, Ill. Vaitekauskaitė Monika — Chicago, Ill. Žydavičius Kazys, Stasė, Evaldas, Nijolė, Rimvydas — Lynn, Mass.

PADEKA

Amerikon atvykau pagal nvardinę darbo ir buto garantiją. Patekau į nepakendamas gyvenimo sąlygas. Darbdavys mokėjo, kiek norėjo, o paprašius neskrastiauti — pagrasiu gražias atgal. Išvykti iš ten negalėjau, nes neturėjau pinigų.

Todėl nežinia kiek laiko būčiau taip vargęs, jeigu ne visuomenės veikėjo J. Bačiūno gerasirdiškumas. Jis ne tiktai pagelbėjo medžiagiškai, bet dar surado ir naują darbovietę, kurioje bedirbdamas pradėjau žmoniškai gyventi. Todėl didžiausio mano padėka už įsikūrimą šiame krašte priklauso didžiajai gerbiama Ponui J. Bačiūnui.

Išreikšdamas ją viešai šiomis eilutėmis, aš nuosirdžiai linkiu Jam ir toliau sėkmingai tęsti savo veiklą, kuri tikrai aplinkui plačiai paskleidžia tikrojo žmoniškumo spindulius, entuziastiškai skatinančius gyventi ir dirbti. Tegu jo šviesus pavyzdys savo taurumui patraukia visus mūsų geros valios tautiečius.

Nuosirdžiai dėkingas
M. Mažeika

LIETUVA TIRONŲ

PANCIUOSE — teisybės žodis apie tai, kas atsitiko su Lietuva. 312 psl. Kaina \$2.00

SAVO ADRESĄ,

rašydami DIRVAI, parašykite labai aiškiai pačiame laiške. Dėl neaiškumo ar klaidos Jūsų parašytame adrese Jums siunčiami laikraščiai ar knygos grįžta atgal ir neturime kaip Jums apie tai pranešti.

Kizys Adelė, Arvydas, Dzina-ras, Gintautas — Cleveland, Ohio. Lavinskas Stepa, Natalija — E. Chicago, Ind. Lazauskas Anelė, Jūratė, Albinas — Yonkers, N.Y. Leščinskis Bronius — Chicago, Ill. Marciauskas Jonas — Chicago, Ill. Masalca Česlovas — Philadelphia, Pa. Mašiotas Donatas, Pranas — Bridgeport, Conn. Maskoliūnas Jonas — Chicago, Ill. Mazionytė Ona — Plattsburg, N.Y. Melnikas Petras, Vincė — Detroit, Mich. Mikenas Leonidas, Margareta — Kennebunk Port, Maine. Minitas Elena — Chicago, Ill. Mitrus Juozas, Stasė, Morkus — Cicero, Ill. Natkevičienė Brigita — Newark, N.J. Paulauskas Zigmantas, Hildgardas, Siegmund — Lansing, Mich. Petkevičius Stasys — Brooklyn, N.Y. Reinikis Adolfas — Rochester, N.Y. Reketis Aleksandra, Vytas, Algis — Chicago, Ill. Šimkus Valerijonas, Ona — Chicago, Ill. Skorupskas Stasys, Apolonia, Eugenijus, Algis — Chicago, Ill. Šlekys Vytas — Chicago, Ill. Solominas Henrikas — Chicago, Ill. Talmontas Juozas, Marija, Garoldas — Chicago, Ill. Urbonas Petras — Chicago, Ill. Urbonas Pranas, Juzė, Pranas — Chicago, Ill. Vansauskas Laima, Ramūnas, Svajutė — Stewardsville, N.J. Vincius Feliksas, Eili — Clerks-bury, N.J. Vielavičiūtė Vida — Wilkes-Barre, Pa. Žukauskas Vytas, Zinaida — E. Chicago, Ind.

Čia lietuviškas lobis!

Leidyklos PATRIA leidiniai:

Grozinė literatūra.

1. Jurgis Jankus	Naktis ant morų	\$ 2.50
2. L. R. Tremtyje Metraštis	Tremties metai	3.00
3. Petrė Orentaitė	Marti iš miesto	0.75
4. Vincas Ramonas	Kryžiai	2.00
5. Stasys Santvaras	Laivai palaužtom burėm	1.25
6. Antanas Skėma	Nuodeguliai ir kibirkštys	1.50
7. Stepa Zobarskas	Savame krašte	2.25

Įvairūs leidiniai

1. Dr. J. Balys	Tautosakos skaitymai I-II dalis	3.00
2. Viktoras Gailius	Vokiškai — lietuviškas žodynas	3.00
3. Vik. Kamantauskas	Prancūzų kalbos vadovėlis	0.50
4. Vik. Kamantauskas	Ispanų kalbos vadovėlis	0.50
5. Dr. M. Gimbutienė	Mūsų protėvių pažiūros į mirtį ir sielą	0.25
6. Dr. Pranas Skardžius	Lietuvių kalba, jos raida ir susidarymas	0.25
7. Arch. Sk. Šlapelis	Lietuvos žemėlapis	0.50
8. Pranas Naujokaitis	Lietuvių literatūros istorija	2.00
9. Dr. A. Šapoka	Lietuvos istorija (iš anksto užsisakant ir priskai-tant pašto išlaidas)	3.30

Jaunimo literatūra.

1. Stasys Laucius	Po pilkais debesėliais	0.50
2. Jonas ir Adolfas Mekai	Knyga apie karalius ir žmones	0.40
3. Vytė Nemunėlis	Tėvų nameliai	0.50
4. Vytė Nemunėlis	Mažoji abecėlė	1.10
5. Vytas Tamulaitis	Sugrįžimas	1.10
6. Stepa Zobarskas	Aušrelė I dalis	1.50
7. Stepa Zobarskas	Brolį ieškotoja	0.50
8. Stepa Zobarskas	Ganyklų vaikai	0.80
9. Stepa Zobarskas	Riestausio sūnus	0.70
10. Stepa Zobarskas	Per šaltį ir vėją	0.40

Knygos svetimomis kalbomis.

1. Prof. Dr. V. Jungfer	Litauen, Antlitz eines Volkes	2.50
2. Prof. Dr. V. Jungfer	Litauischer Liederschein	0.70
3. Juozas Pašilaitis	Hearken then Judge	0.25
4. Maurice Scherer	Petras Kiaulėnas	2.00
5. Stepa Zobarskas	Das Lied der Sensen	1.50

Derinant leidyklos PATRIA knygų platinimo darbą pasaulyje, knygų kainos pa-keičiamos ir galutinai nustatomos aukščiau pažymėtos nuo paskelbimo dienos.

AŠ TAVO BIČIULĖ KNYGĄ!

Reikalaukite ir pinigų arba vardinius pašto Money orderius siųskite leidyklai

PATRIA, 45 St. Johns Pl., Stamford, Conn.

Leidyklos PATRIA įgalioti: Vyt. Mazoliauskas, Jonas Rutkauskas.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

Smulkesnių žinių apie šiuos mirusius Redakcija neturi

KASAITIENE Ursulė Grace, pusamžė, mirė sausio 3 d. Chicago, Ill. Vilkaviškio apskr. Bartinkų par., Užkovalių k. Amerikoje išgyveno 43 metus.

JOVARAUSKAS Lawrence, 21 metų, mirė sausio 15 d. Chicago, Ill. kur buvo ir gimęs.

SHUKIS Juozapas, pusamžė, mirė sausio 1 d., Chicago, Ill., iš Kvėdarnos par., Drobukščių km.

DALINKEVICIENĖ St., 60 metų, mirė sausio 5 d. Toronto, Kanadoje.

VARSAUSKIENĖ Ona, seno amžiaus, mirė sausio 18 d. Chicago, Ill., iš Jonišio mst.

KAIRIENĖ Kotryna, pusamžė, mirė sausio 16 d. Chicago, Ill., kur buvo ir gimęs.

KAZAKEVICIUS Petras, pusamžis, mirė sausio 20 d. Chicago, Ill., iš Marijampolės a., Jovaravo par., Slavančių km. Amerikoje išgyveno 50 metų.

VARNIS Kazimieras, 66 metų, mirė sausio 20 d. Chicago, Ill., iš Kėdainių apskr., Krakių par., Dovižiškių km. Amerikoje išgyveno 44 metus.

BARANAUSKAS Algirdas, 25 metų, mirė sausio 19 d. Chicago, Ill., kur buvo ir gimęs.

MASILIONIS Mateušas, pusamžis, mirė sausio 20 d. Chicago, Ill., iš Panevėžio apskr., Naujamišės par.

BALDAUSKAS Kazimieras, 70 metų, mirė sausio 3 d., Wyom.

ming, Pa., iš Šiaulių apskr., Kuršėnų par., Sodybos km. Amerikoje išgyveno 50 metų.

PUSNIKIENĖ Petronėlė, 47 metų, mirė lapkričio 22 d. Woodhaven, N.Y.

STELMOKAS Juozas, seno amžiaus, mirė gruodžio 11 d. Brooklyn, N.Y.

PURAS Vaclovas mirė spalio mėn. Sao Paulo, Brazilijoje, kilęs iš Rumšiškių v., Pravičionių km.

UBAGEVICIUS Antanas, 55 m., mirė 1949 m. rugsėjo 25 d. Montevideo, Urugvajuje, kilęs iš Leliūnų par.

KRASAUSKAS Adomas, pusamžis, mirė sausio 23 d. Chicago, Ill.

LUKOŠEVIČIENĖ Aleksandra (Stankevičiūtė), pusamžė, mirė sausio 23 d. Chicago, Ill., iš Siesikų km. Amerikoje išgyveno 45 metus.

KANCEVICIUS Kazimieras, vidutinio amžiaus, mirė sausio 8 d. Chicago, Ill., iš Kražių par., Sapėnių km. Amerikoje išgyveno 42 metus.

SANTIENĖ Alesė (Vainavičiūtė), 64 metų, mirė sausio mėn. Baltimore, Md., Amerikoje išgyveno 45 metus.

MIKOLAITIENĖ Ieva (Radzevičiūtė), pusamžė, mirė sausio 16 d. Chicago, Ill., iš Trakų apskr., Amerikoje išgyveno 53 metus.

JAKŠTIENĖ Veronika (Lakauskaitė), 42 metų, mirė sausio 19 d. Chicago, Ill., gimusi Michigan City, Ind.

UGINTAS Juozapas, pusamžis, mirė sausio 24 d. Chicago, Ill., iš Raseinių apskr., Kaltinėnų par., Girėlių km. Amerikoje išgyveno 40 metų.

RAILYS Jonas, seno amžiaus, mirė sausio 24 d. Chicago, Ill. Kilęs iš Suvalkijos.

NIKSAS Jurgis, seno amžiaus, mirė sausio 25 d. Chicago, Ill., iš Tauragės apskr., Gaurės p., Dargaičių km. Amerikoje išgyveno 43 metus.

PETRILA Petras, seno amžiaus, mirė sausio 24 d. Chicago, Ill., iš Tauragės apskr., Kvedarnos par., Klaučių km.

ŠLIOGERIENĖ Pranciška (Balutė), seno amžiaus, mirė sausio 26 d. Chicago, Ill., iš Telšių apskr., Janapolio par. Amerikoje išgyveno 40 metų.

GRIKSELIS Petras, pusamžis, mirė sausio 27 d. Chicago, Ill., iš Raseinių apskr., Nemakščių par., Vilnelių km. Amerikoje išgyveno 46 metus.

NORKUS Jonas M., 79 metų, mirė kovo 30 d. Donora, Pa. Kilęs iš Kauno gub., Amerikoje išgyveno per 50 metų.

MANDEIKIS Robertas, 20 metų, mirė sausio 21 d. Brockton, Mass. Amerikoje išgyveno 9 mėnesius.

BURINSKAS Bruno, pusamžis, mirė sausio 30 d. Chicago, Ill., iš Raseinių apskr., Šiluvos par., Narvydžių km. Amerikoje išgyveno 35 metus.

BANAITIENĖ Marijona mirė sausio 13 d. Scranton, Pa.

PAIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsiliepti:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Andrulaitienė-Haverzotaitė Milė, užsaulių km., Marijampolės apskr., ir sesuo Dumsaitienė-Haverzotaitė Jeta bei sesers vyras Dumsaitis Jonas, Brazinskienė-Sakalauskaitė Michalina ir duktė Brazinskaitė Ona.

Butkeris Jonas ir šeima iš Užbalių km., Marijampolės apskr. Dubauskienė-Masolaitė Domiceilė, iš Smukutės km., Sartininkų v., Tauragės apskr.

Dumsaitienė-Haverzotaitė Jeta iš Užbalių km., Marijampolės apskr., jos vyras Dumsaitis Jonas bei vaikai ir sesuo Andrulaitienė-Haverzotaitė Milė.

Endriukaitė Ona, iš Kubiliškės km., Griškabūdžio v., Šakių (buv. Naumiesčio) apskr. Grybauskas Juozas, iš Girininkų km.

Juodienė ir sūnus Juodis Stasys, iš Daltarų km., Židikių v., Mažeikių apskr.

Lavonavičiūtė - Stankus ir jos vyras Stankus Jurgis, abu iš Notėnų km., Platielių v., Krėtingos apskr.

Liudvinauskas Andrius, Maliauka Ciprijonas, iš Armališkių km., Užpalių v., Utenos apskr.

Masolaitė-Dubauskienė Domiceilė, iš Smukutės km., Sartininkų v., Tauragės apskr.

Morkūnas vyras ir vaikai Onos Haverzotaitės.

Sakalauskaitė-Brazinskienė Michalina ir duktė Brazinskaitė Ona.

Stankus Jurgis ir žmona Lavonavičiūtė, abu iš Notėnų km., Platielių v., Krėtingos apskr. Vaitkūnas Juozas ir Kazys ir jų seserys Vaitkūnaitės Magdūtė, Marytė ir Onutė, iš Čyčkų km., Alvito v., Vilkaviškio apskr.

Adomaitis Juozas, iš Gnievų k., Šakių apskr., sūnus Stasio ir Palionės.

Adomaitytės Kazimiera, Ona ir Petronėlė, iš Naumiesčio, Šakių apskr.

Barzdaitis Antanas, iš Talkiškių km., Paežerių v., Vilkaviškio apskr.

Dubickas, iš Darsūniškio par., Kruonio v.

Jasiūnienė - Mučinskaitė Kastutė.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas

Popieriutojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telef.: POTomac 1-6899

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rądai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudros kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
609-12 Society for Saving Bld.
Telef.: MAin 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

LIETUVIŲ KLUBE
dabar yra įrengtas puikus televizijos priimtuvas. Nariai ir jų svečiai kviečiami apsilankyti ir pasigėrėti.

Clevelande APYLINKSE

LĖTAI VAŽIUODAMI — TOLIAU NUVAŽIUOSITE

Clevelando Policijos Departamentas dar kartą primena, kad skubėti važiuoti neapsimoka, nes galimas laiko laimėjimas niekad nėra vertas tų aukų ir to sugaišimo, kurie galimi atsitikti dėl per didelio greičio.

Koks greitis per didelis? Tai nėra būtinai didesnis greitis, negu gatvės iškabose parašytas. Didžiausias greitis privalo būti toks, kad užtikrintai galėtum sustoti atsiradus netikėtam reikalui: pasukant, netikėtai kam nors pasipainiojus skersai kelių ir tt. O tai priklauso ir nuo mašinos stovio ir nuo kelio bei oro. Jei šlapia ir slidu, net ir 20 mylių greitis pe valandą kai kur gal būti per didelis.

Ta pačia proga primename, kad susidūrimo atveju mirties pavojus 2½ karto didesnis važiuojant 60 mylių greičiu, negu būtų važiuojant 40 mylių.

Todėl dar kartą primename — lėčiau važiuodamas, toliau ir greičiau nuvažiuosi.

RKO Keith's 105th

Gegužės 17-23 d. "Cheaper by the Dozen" su Clifton Webb, Jeanne Crain ir Myrna Loy.

Korzeniauskas (Kazanewski) Mike, iš Žiezmarų, Trakų apskr., gyv. Chicagoje, 6947 W. Archer Ave.

Korzeniauskaitės Daria ir Elena, dukterys Mykolo, ištėkėjusių pavardės nežinomos, kil. iš Žiezmarų v., Trakų apskr.

Kowalewski Anthony ir Joseph, iš Baisgalos.

Mangevičienė - Retukė Marijona ir jos duktė Ona.

Margis Pranas, iš Sereikių.

Mikalauskaitė Pranė, duktė Barboros, iš Mažeikių.

Mitkienė - Vileišytė Grasilda, iš Balčiūniškių km., Pumpėnų v., Panevėžio apskr.

Mučinskaitė - Jasiūnienė Kastutė.

Mučinskas Povilas, iš Atkočių km., Deltuvos v., Ukmergės apskr.

Retukė - Mankevičienė Marijona ir jos duktė Ona.

Rupeikaitė - Vinalis Eleonora ir jos vyras Vinalis Vincas bei jos vaikai.

Smailytė Saliomėja, iš Kairionių km., Širvintų v., Ukmergės apskr.

BEFORE

YOU BORROW
TO BUY A HOME

GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS

Nori pagražinti savo namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas
musų specialybė.

Kambarių Popieravimas
Namų Maliavimas

16908 Endora Road
Telefonas:
KEEnmore 1-8794
Cleveland, Ohio

YOU ARE INVITED
to visit our beautiful
**DIAMOND LAKE
PICNIC GROUNDS**

Route 322, Mayfield Rd. to Chesterland, Ohio
Chesterland 4441 Diamond Cratsas & Son

Nepaprasta! MONCRIEF'O.
1950 ŠILDYMO ir VĖDINIMO VIENETAI.
★ GAS ★ OIL ★ COAL

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEF.: MAin 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521
Norėdami pigiai pirkti namų mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudros-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirm. morgefo. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park EX 1-8709

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui

ZEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams lietuviškoje krautuvėje

Pilnai padengta apdrauda UTah 1-4515
WM. DEBBS PAINTING CO.
Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

PALAIKYKIME TUOS

kurie skelbiasi DIRVOJE!

PENKI TAUPYMO TIKSLAI

Paprastai žmonės taupo šiemis penkiems tikslams:

1. Pradiniam įmokėjimui namų perkant, 2. Vaikams mokytis, 3. Kelionėms ar atostogoms, 4. Būnui pradėti, 5. Vėlesniems gyvenimo reikalams. Jaunimo sumanymai gali būti dar ir kitoki.

Bet svarbiausias dalykas visada yra — pats taupymas! Lietuvių Hanke taupyti yra pelninga. Be to, čia patogus priėjimas ir užtikrintas taupymo saugumas, nes čia kiekviena taupomoji sąskaita iki \$5.000 yra apdrausta Federal Insurance Corporation.

Čia ir šeštadieniais (subatomis) atidaryta iki 1 val. p. p.

THE SUPERIOR SAVINGS
AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498

I J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Žiedų, Laikrodžių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

Wikelis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė
Aldona Wikelis - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENTIS—

6202 SUPERIOR AVE. HEnderson 1-9292

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

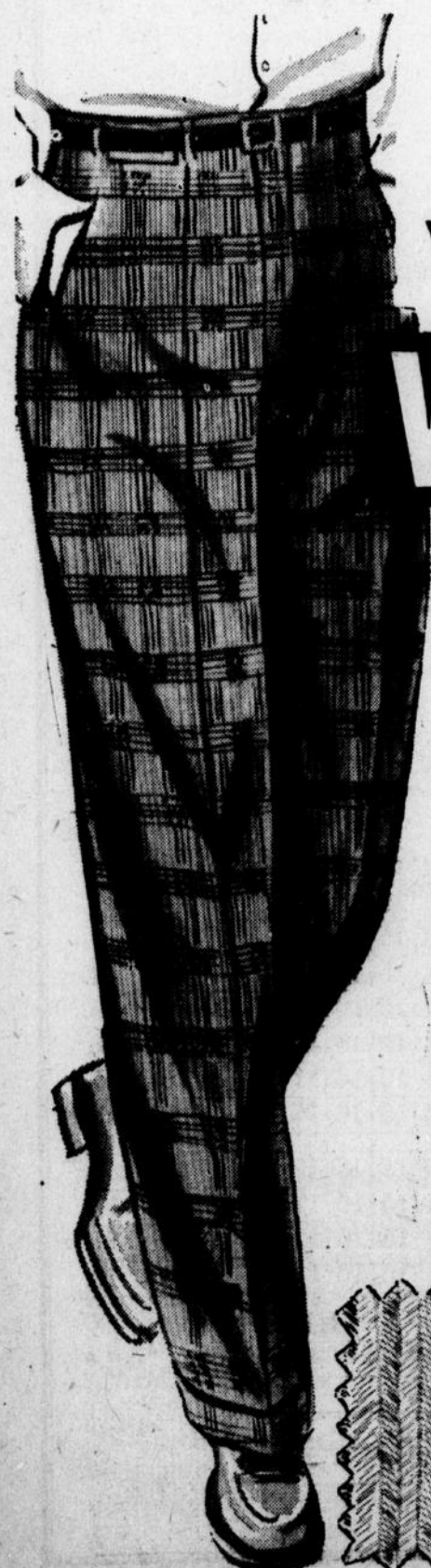
Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENdicott 1-1763

THE MAY CO's
BASEMENT

Ispardavimas!

VYRIŠKOS STANGRIOS sanforizuotos*
VASARINĖS KELNĖS

Wash Slacks

PEREINAMŲ
SPALVŲ

dailiais
langeliais
arba
eglutėmis

2.98

- Rudos
- Mėlynos
- Pilkos

Jums reikės mažiausiai dviejų porų šitų vėsių, patogių vasarinių kelnų... sodui, piknikams, golfui, meškerioti ar tiesiog pagulėti pievoj apie namus. Kiekviena pora pasiūta, kad gerai tiktų. Dydz. 29 — 42.

*maximum
susitraukimas 1%

Pastaba:
ma 35 centai papildomai.
Dėl ypatingai žemos kainos už pritaikymą ima-

Užsakykit paštą ar telefonu — CHerry 1-3000
Basement Men's Clothing Department

Clevelande IR APYLINKĖSE

RENGIAMASI DIRVOS VAKARUI

DIRVOS vakarui, kuris bus kitą sekmadienį, gegužės 28 d., Lietuvių Salėje, viskas rengiama. Primename, kad bus progą tikrai linksmai praleisti vakarą, nes rengiama nepaprastai linksmą komedija (3 veiksmų!) "Moterims neišsimeluosi". Šokiama groso populiarusis Sonny Michael's orkestras. Geras bufietas.

Bilietai jau yra, tikrai pasakius, dalies jų jau nėra, nes ypač tie, kurie apsigavo su Jaunimo Teatru (pavėlavę nieko nebegavo), dabar pasiskubino bilietus užsisakyti dar tada, kai jie nebuvo atspausdinti, ir tuo jau atsismė, kai tik buvo pagaminti. Šiame puslapyje dar kartą yra dedamas vietų planas. Jūs pasinaudojant, labai patogų užsisakyti bilietą telefonu, nes visada galite sužinoti, kurie bilietai dar yra.

Todėl visiškai nuoširdžiai patariame — nieko nelaukdami imkite telefoną ir rankas ir šaukite EN 1-4486 ir užsisakykite bilietus į šį paskutinį šio pavasario didįjį pasimatymą Lietuvių Salėje. Užsisakiusieji bilietus prašėms atsiimti juos iki ateinančio pirmadienio, jeigu nebus specialiai kitaip susitarta. Bet ir vėliau galima bilietus užsisakyti, tik jiems atsiimti tada liks trumpesnis laikas — viena diena arba atskirai sutartu laiku.

Čiurlionietė

Anitą Giedraitienę

Lietuvoje likusiam jos broliui Kazimierui mirus, giliai užjaučia

ČIURLIONIO
Ansamblis

SUN SET

Paint Contractors

Mes, lietuviai namų daiktams, atliekam pirmos rūšies darbus. Greitas patarnavimas. Saukit mus, kada tik Jums reikia!

SW 1-0360 SW 1-5083

R.Zamblauskas V. Stankus

SAMDYKIT AUTOBUSĄ specialioms išvykoms

Samdykit autobusą, jei norit keliauti saugiai, patogiai ir pigiai kokia nori grupė ir kur tik nori! Visi išvyksta drauge... visi atvyksta drauge... visiems linksma! Jūs galite samdyti vieną ar daugiau autobusų, nuo 31 iki 44 vietų kiekvienam. Ideali mokykloms, klubams, draugijoms ar parapijoms. Ir nuostabi pigi! Dėl smulkesnių skambinkit MAin 1-9500.

YOUR **Cleveland**
TRANSIT SYSTEM

VAZIUOJANTIEJI I DETROITĄ

dalyvauti Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 3-čios Apygardos suvažiavime, prašomi bent iki penktadienio 2 val. p. p. patefonuoti į DIRVĄ, kad būtų galima pranešti į Detroitą, kas atvyksta, ir tinkamai susitvarkyti nakvynės reikalus.

AMERIKOS SIUVĖJŲ SUVAZIAVIMAS

Šią savaitę Clevelande vyksta Amerikos ir Kanados siuvėjų unijos suvažiavimas. Suvažiavimas tęsis penkias dienas. Jame dalyvauja apie 1,500 atstovų.

Suvažiavime yra nemaža ir lietuvių. Štai iš Chicago yra S. Kairys, V. Pačkauskas ir F. Brajus; iš Bostono J. Dragašius; iš Brooklyno A. Bubnys, J. Hermanas, V. Zaveckas ir K. Kundrotas; iš Baltimorės V. Luiza ir J. Stokkus; iš Montrelio Rosevičius; unijos atstovas A. Jenkins ir kt. Yra dar atstovų iš Rochesterio ir kitų miestų. Skaičiuojama, kad suvažiavime dalyvauja apie 35 lietuviai.

Eilė lietuvių atstovų iš Bostono, Chicago, Brooklyno ir pats unijos atstovas A. Jenkins buvo atsilankę į DIRVĄ, į lietuvių svetainę ir į lietuvių darželį.

"ŽIRGONĖ IR GAILE" BUS KARTOJAMA

Ne tik sėdimos, bet ir stovimos vietos iki Jaunimo Teatro atidarymo pradžios buvo išparduotos. Iš anksto bilietais neapsirūpinusių daliai teko grįžti namo be nieko. Daugelis ir dėl kitų priežasčių negalėjo šį kartą apsilankyti. Ir daugelis mačiusių nori dar kartą pamatyti.

Deja, artėją karščiai nebeleidžia vaidinimą pakartoti artimiausiu laiku, todėl manoma, kad šis vaidinimas bus pakartotas vasaros pabaigoje. O dabar tuoj bus rengiamas naujas spektaklis.

Pakartojime, tikimasi, galės būti užpildyta ir ta spraga, kuri susidarė, susirgus vienam iš "aitvariukų" (Jurgis Kudokas). Dėl to nebegalėjo pasirodyti ir antrasis "aitvariukas" (Kęstutis Gaidžiūnas), nors jis ir buvo salėje. "Aitvariukų" prisidėjimas bus labai svarbus vaidinimo papildymas. Vaidinimas bus dar "pasakiškesnis".

Vaidinimo ištraukos yra nufilmuotos spalvotoje filmoje. Netrukus tą filmą galės pamatyti ne tik Clevelando, bet ir kitų

kolonijų lietuviai (Brooklyno, Newarko, Rochesterio, Buffalo, Daytono ir kt.).

Šia proga esame prašomi pažymėti, kad per klaidą programoje buvo neįrašyti du Jaunimo Teatro globėjai: Juozas Žygas ir And. Lukas, abu iš Clevelando.

Jaunimo Teatras tikisi, kad ir daugiau atsiras tokių, kurie įvertindami šį tikrai gražų darbą, stos į šio teatro rėmėjų eilę, kad ateinančių rudenį jis galėtų surengti daugiau ir dar gražesnių vaidinimų ir virstų gražiu lietuvių jaunimo kultūrinio bendravimo bei veikimo centru.

PADEKOS VAKARAS TREMTINIŲ GLOBĖJAMS

Gegužės 30 d. Šv. Jurgio parapijos salėje Clevelando Lietuvių Tremtinių Draugijos valdyba tremtinių vardu rengia pobūvį tremtinių globėjams — sutarčių davėjams pagerbti. Pobūvis bus su koncertine dalimi ir šokiais. Pradžią 5 val. p. p.

Draugijos valdyba mano, kad toks pobūvis yra vienas iš tinkamiausių būdų saviesiems geradariams — sutarčių davėjams pagerbti ir jiems atsidėkoti. Todėl tame pobūvyje dalyvauti yra kiekvieno tremtinio bei jų šeimos narių garbės pareiga. LTD valdyba prašo visus tremtinius iki gegužės 25 d. suteikti apie save ir savo garantijų davėjus šias žinias:

a) savo bei šeimos narių vardus, pavardes, amžių, adresą bei telefono numerį ir kada atvyko į JAV;

b) garantijų davėjo bei jo šeimos narių vardą, pavardę, adresą ir telefono numerį.

Įėjimas į pobūvį su vardiniais kvietimais po 50 c. Jaunuoliai iki 15 metų ir mokiniai nuo mokyklos atleidžiami.

Žinias prašome siųsti LTD valdybai šiuo adresu:

V. A. Braziulis, 1894 E. 66th St., Cleveland 3, DIRVOS administracijon — 6820 Superior Ave., arba P. P. Muliolio biurą — 6606 Superior Ave. Šiose vietose bus gaunami ir kvietimai. Kvietimus bus galima gauti nuo gegužės 20 iki 25 d.

Primenam, kad iki pobūvio dienos beliko nedaug laiko, tad visas žinias prašome siųsti neatidėliojant ir išgyti reikalingą kiekį kvietimų.

Clevelando Lietuvių Tremtinių
Draugijos Valdyba

GRĮŽO SU DOVANOMIS

A. Bany, penkias dienas viešėjęs Niagara Falls ir Buffalo, N.Y., aplankęs savo sergantį broį ir eilę pažįstamų iš tų laikų, kada ten gyveno, grįžo atgal į Clevelandą. Iš Niagara Falls Bany DIRVOS redakcijai parvežė lauktuvių — gražų paveikslą.

PADEKA

Maloniems mūsų draugams ir mieliems bendradarbiams, savo darbu padėjusiems surengti ir praveisti Lietuvių Radijo Valandos šokių ir įvairių programų, kaip ir išpildžiusiems tokią nuotaikeingą ir mielą programą — p. p. Nijolei Butkutei, Anicetai Giedraitienei, Marijai Knystautienei, Kristinai Raulinaitienei, Aldonai Stempužienei, p. p. Karoliui Cicėnui, Edmundui Čapkevičiui, Kazui Gaizuičiui, Vytautui Giedraičiui, Antanui Kavaliūnui, Vincui Kizlaičiui, Petriui Maželiui, Algirdui Nasvyčiui, Vytautui Raulinaičiui ir Juozui Stempužiui — nuoširdžią padėką reiškia Lietuvių Radijo Valanda

LIET. SEŠTADIENIO MOKYKLOS VAKARAS

Sekmadienį, gegužės 21 d., Lietuviška seštadienio Mokykla Šv. Jurgio Parapijos salėje rengia vakarą.

Programoje: 1) "Trys Broliai" — vaidinimas, 2) deklamacijos, 3) šokiai, bufietas ir kt.

Pradžią 4 val. p. p. Bilietas 50 c. Pelnas skiriamas Liet. Sešt. Mokyklai remti. Bilietų galima gauti Parapijos spaudos kioske, pas vaikų tėvus ir prie įėjimo.

BALFO VAKARAS NAUJOJOJ PARAPIJOJ

Balfo Direktorių Valdyba per spaudą kreipiasi į lietuvių visuomenę, prašydama padėti Balfui atlikti jo uždavinius. Euro-poje yra dar daug lietuvių tremtinių, reikalingų visokeriopos paramos — maisto, drabužių, vaisių ir tt. Bet svarbiausia, kad dar reikia mažiausiai apie aštuonių tūkstančių lietuvių-atgabenti iš Vokietijos, Italijos ir Austrijos.

Visiems šitiems uždaviniams reikia pinigų. Todėl Balfas skelbia aukų rinkimo vąj. Mes, Clevelando lietuviai, galėsime rimtai paremti, gausiai atsilankydami į naujosios lietuvių parapijos ir 55 Balfu kuopos pobūvį — pasilinksminimą, kuris rengiamas sekmadienį, gegužės 21 d., parapijos salėje. Programos pradžią, kortavimas ir vakariene 4 val., bufietas ir šokiai nuo 6 val. Įėjimas \$1.00, šokiama — 60 c. Pelnas skiriamas gausioms lietuvių šeimoms iš tremties par-kviesti ir paremti.

"5 BROLIŲ IR 5 SESERŲ" PIKNIKAS

Clevelandiečiams gerai pažįstamas T. Neura kviečia visus lietuvius — senuosius ir naujuosius clevelandiečius — apsilankyti į jo ūkyje, 38 Country Rd., Brunswick, Ohio, rengiamą pikniką, kurį vadina "5 brolių ir 5 seserų piknikas". Piknikas rengiamas pirmą birželio sekmadienį, birželio 4 dieną. Prasi-dės 12 valandą dieną. Įėjimas tik 25 centai.

LIETUVIŲ SALĖ

Išnuomojama koncertams, šokiams, vestuvėms ir kitokiems renginiams. Iš anksto kreipkitės pas A. Šimkūną, Lietuvių Klubą, 6835 Superior Ave.

PUBLIC AUDITORIUM

Svarbiausios šių metų imtynės

Jack Ganson antradienį, gegužės 23 dieną, rengia svarbiausias šių metų imtynes Public Auditorium. Dalyvauja AWA čempionas Frank Sexton prieš Don Eagle. Abu imtynininkai užstatė po \$2,500. — kaip laidą, kad tikrai imtynėse dalyvaus. Ir rengėjas užstatė \$5,000 kaip laidą, kad imtynininkams bus išmokėtos sutartos premijos.

Šalia šių imtynių dar bus porinės moterų imtynės, kuriose iš vienos pusės dalyvauja Mae Young ir Nel Stewart, iš kitos — Eva Lee ir Carol Cook. Įžanginėse imtynėse Fred Bozic prieš Jim Lewis. Dar bus pora šalutinių imtynių.

Bilietai pas Richman Brothers po 3.60, 2.40 ir 1.80. Stovimos vietos po 1.20. Imtynių pradžia 8:30. Durys atdaros 7:00, Public Auditorium.

MERGINA

eško namų ruošos darbo 3-4 dienas per savaitę. Pranešti 11511 Milles Ave.

HIPPODROME

Nuo trečiadienio, gegužės 24 dienos, rodoma "Quicksand", kurioje pasirodo Mickey Rooney, kadais puikiai pasirodęs vaikiškose rolėse, vėliau pasižymėjęs muzikinėse komedijose. Dabar jis pasirodo žiauraus nusikaltėlio rolėje. Čia jis vaidina jauną garažo mechaniką, kuris pavogė 20 dolerių, manydamas gražinti, bet susidėjusių aplinkybių tampa įveltas į įvairius nusikaltimus net iki nužudymo. Dar dalyvauja Barbara Bates ir Joanne Cagney — vaidinančios gerą ir blogą merginą, ir Peter Lore veidmainingo šantažisto rolėje.

Neseniai į Clevelandą atvykusiam lietuviui tremtiniui, su šeima, reikalinga lovos, stalas, kėdės ir kt. reikmenys. Pranešti: 7514 Luckye Ave. Telef. EN 1-4842

REIKALINGA MERGINA ar

ba MOTERIS, galinti šeiminių kauti. Daugiau informacijų gaudama laiškais. Kreiptis į: BARONAS, 11059 Dodge, Van Dyke, Mich.

TAI BUS IDOMIAUSIA IR LINKSMIAUSIA ŠIO PAVASARIO UŽBAIGA!

DIRVOS VAKARAS

Bus vaidinama nuo pradžios iki galo labai linksma 3-jų veiksmų komedija

MOTERIMS NEIŠSIMELUOSI

Režisuoja ir dekoracijas rengia "Rūtos" Jaunimo Teatro vadovas
PETRAS MAŽELIS

Po vaidinimo -- ŠOKIAI prie gero orkestro muzikos. O žemutinėse patalpose geras bufietas. Visur -- malonūs pasimatymai, kaip ir visada per DIRVOS vakarus, nes čia susirenka visi jūsų geri draugai!

Sekmadienį, gegužės m. 28 dieną

LIETUVIŲ SALĖ • CLEVELAND, OHIO

Vaidinimo pradžia 6:00 v. vak. Šokiai -- 8:00 v. v.

BILIETAI:

1 — 8 eilės po \$1.00

9 — 16 eilės po 80c.

Stovimos vietos 50c.

Bilietai parduodami

DIRVOS REDAKCIJOJ

Galima ir patariama tuojau užsisakyti juos telefonu:

EN 1 - 4486

kasdien nuo 7:00 val. ryto iki 9:00 val. vakaro.

Bilietus užsisakiusieji turi atsiimti juos ne vėliau kaip iki gegužės 20 dienos.

Laiku neatsiimti bilietai galės būti parduoti kitiems.

PATYRIMAS RODO, KAD REIKIA PASISKUBINTI!

Vietos bus numeruotos, kaip parodyta plane. Prieš pirmą eilę dar gali būti viena eilė specialiai kviestiems svečiams.

VIETŲ PLANAS

SCENA

EILĖ

1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1.
2.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	2.
3.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	3.
4.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	4.
5.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	5.
6.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	6.
7.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	7.
8.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	8.
9.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	9.
10.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	10.
11.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	11.
12.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	12.

EILĖ

13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.
13.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13.	14.	15.	16.	17.
14.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	14.	15.	16.	17.	18.
15.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	15.	16.	17.	18.	19.
16.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	16.	17.	18.	19.	20.